

Konkurences padome

KONKURENCES PADOMES

GADA PĀRSKATS 2025

Satura rādītājs

Satura rādītājs	2
Priekšsēdētājas uzruna	3
2025. gads skaitļos	5
Konkurences padome – iestādes pase	8
Konkurences jomas normatīvo aktu pilnveide un ierobežojumu novēršana citu institūciju sagatavotajos normatīvajos aktos	11
Aizliegtas vienošanās	14
Dominējoša stāvokļa ļaunprātīga izmantošana	17
Digitālo tirgu izpēte un Digitālo tirgu akta pārraudzība	20
Uzņēmumu apvienošanās	22
Negodīgas tirdzniecības prakses uzraudzība	25
Publisku personu darbības ietekme uz konkurenci	28
Tirgu uzraudzība	30
Tiesvedības par Konkurences padomes lēmumiem	33
Komunikācija un sadarbība	35
Inovācija un digitalizācija	45
Konkurences padomes pārvaldība	48
Konkurences padomei piešķirtais finansējums un tā izlietojums	50
Konkurences padomes prioritārie uzdevumi 2026. gadā	51
Pieņemtie lēmumi par saņemtajiem iesniegumiem	55

Priekšsēdētājas uzruna

Atskatoties uz 2025. gadu, Konkurences padomes (turpmāk – KP) darbu raksturo fokusēta pieeja konkrētu rezultātu sasniegšanai, vienlaikus attīstot inovatīvus un proaktīvus risinājumus konkurences pārkāpumu atklāšanai un novēršanai. Iestādes darbā arvien lielāka nozīme ir datu analītikai, digitalizācijai un ciešākai sadarbībai ar nozarēm, kā arī atvērtākai un caurspīdīgākai komunikācijai ar sabiedrību. Šis gads apliecina, ka konkurences uzraudzība kļūst ne tikai efektīvāka, bet arī mūsdienīgāka!

Pērn KP ievērojami attīstīja jaunus uzraudzības instrumentus un analītiskās pieejas. Tika izstrādāts Latvijas nozaru konkurences novērtējuma pārskats, attīstīts skrīninga rīks karteļu uzraudzībai publiskajos iepirkumos, kā arī turpināts darbs pie e-apvienošanās ziņojumu iesniegšanas rīka. Vienlaikus pirmo reizi iestādes praksē pārkāpuma izpētes lieta tika ierosināta, balstoties uz datu monitoringu un tīmekļa datu analīzi, kā arī šīs lietas ietvaros pirmo reizi tika īstenota koordinēta izmeklēšana ar Igaunijas un Lietuvas konkurences iestādēm. Savukārt uzņēmumu apvienošanās kontroles jomā pirmo reizi tika piemēroti tādi moderni apvienošanās darījumu izvērtēšanas rīki kā augšup vērstā cenu spiediena tests (*upward pricing pressure*) un bruto augšup vērstā cenu spiediena indekss (*gross upward pricing pressure index*). Minētie rīki jau tiek izmantoti daudzās citās konkurences iestādēs un ļauj novērtēt apvienošanās dalībnieku motivāciju paaugstināt cenas pēc darījuma īstenošanas jeb prognozēt cenu kāpumu pēc apvienošanās.

Aizvadītajā gadā tika arī efektīvizēta iestādes darbība, stiprinot ekonomisko un tehnoloģisko kapacitāti bez amata vietu skaita palielināšanas. Lai stiprinātu KP spēju veikt ekonomiski sarežģītu lietu analīzi, efektīvāk izmeklēt digitālās vides pārkāpumus un spētu sniegt kvalitatīvu un ātru atbalstu pasūtītājiem zaudējumu novērtēšanas jautājumos, iekšējās reorganizācijas rezultātā tika izveidots galvenā ekonomista amats un komandai pievienojies IT speciālists-izmeklētājs, kā arī praksē ieviesta jaunā funkcija publisko pasūtītāju atbalstam konkurences pārkāpumu rezultātā radīto zaudējumu novērtēšanā.

Nozīmīga uzmanība pagājušajā gadā tika pievērsta sadarbībai ar uzņēmējiem un sabiedrību. KP organizēja Konkurences tiesību nedēļu, turpināja iniciatīvu “Konkurences tiesību skola”, rīkoja diskusijas ar nozaru pārstāvjiem un aktīvi iesaistījās publiskajā komunikācijā. 2025. gadā KP kļuva redzamāka un atvērtāka sabiedrībai, aktīvāk iesaistoties mediju diskusijās, skaidrojot savu nostāju un lēmumus, kā arī stiprinot komunikāciju sociālajos tīklos, lai veicinātu izpratni par konkurences jautājumiem.

2025. gadā tika pārskatītas iestādes prioritātes un noteikti konkrēti snieguma rādītāji. Gada laikā pabeigtas septiņas augstas prioritātes pārkāpuma izpētes un apvienošanās saistošo noteikumu izpildes kontroles lietas, kopumā piemērojot naudas sodus vairāk nekā 2,5 miljonu eiro apmērā, kas ir 17 reizes vairāk nekā gadu iepriekš. Starp būtiskākajiem lēmumiem jāizceļ pirmais lēmums par Negodīgas tirdzniecības prakses aizlieguma likuma pārkāpumu, tādējādi KP skaidri norādot, ka pret šādiem pārkāpumiem būs nulles tolerance. Tāpat

izceļams ir būvinženierkomunikāciju kartelis, KP atklājot aizliegtu vienošanos 33 publiskajos iepirkumos. Svarīgi arī norādīt, ka četri lietas dalībnieki noslēdza izlīgumu ar KP, atzīstot dalību kartelī un apņemoties samaksāt KP piemēroto naudas sodu vairāk nekā 500 tūkst. EUR apmērā, līdz ar to KP ļaujot īstenot procesuālās ekonomijas principu. Jāatzīmē arī ir KP pieņemtais lēmums dominējošā stāvokļa ļaunprātīgas izmantošanas lietā pret Sabiedrību ar ierobežotu atbildību "Mārupes komunālie pakalpojumi", KP konstatējot, ka pārkāpuma rezultātā tika ierobežota konkurence papildu ūdens patēriņa skaitītāju uzstādīšanas un maiņas (un plombēšanas) tirgū Mārupes novadā. Šis lēmums sniedz tiešu ieguvumu Mārupes novada iedzīvotājiem – pēc KP lēmuma Mārupes novada iedzīvotāji atkal ir tiesīgi izmantot papildu ūdens patēriņa skaitītājus, tādā veidā samazinot izmaksas par patērēto ūdeni gadījumos, kad netiek izmantoti kanalizācijas pakalpojumi.

Jāpiemin arī lieta par AS "RĪGAS SILTUMS" iepirkumiem siltumtīklu būvniecības un remontdarbu tirgū, kurā, kaut arī KP nekonstatēja pārkāpumu, pēc KP veiktās izpētes un veiktās prevencijas būtiski uzlabojās konkurences vide – tā vairs nav noslēgta, pieaudzis pretendentu skaits iepirkumos, informācija par iepirkumiem ir publiski pieejama, kas ilgtermiņā rada ieguvumu gan uzņēmumam, gan tā klientiem.

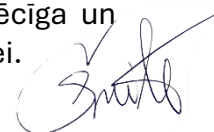
Vērtējot sasniegto rezultātus kopumā, secināms, ka tie būtiski pārsniedza iepriekšējā gada rādītājus. Saņemto iesniegumu skaits sasniedza 540, kas ir par aptuveni 55 % vairāk nekā gadu iepriekš, kas norāda, ka arvien lielāka daļa sabiedrības uzticas un ir informēta par KP darbu. Piemēram, arī uzņēmumu apvienošanās jomā pagājušajā gadā ir būtiski pieaudzis apvienošanās darījumu padziļināto izpēšu skaits, kopumā KP izskatot četras padziļinātās apvienošanās lietas, kas ir par 2 lietām vairāk nekā 2024. gadā.

Ļoti lepojos, ka sabiedrības ieguvums no KP darbības trīs gadu periodā sasniedza aptuveni 44 miljonus eiro, un katrs iestādei piešķirtais eiro radījis sabiedrības ieguvumu vairāk nekā deviņu eiro apmērā, kamēr pagājušajā gadā šis ieguvums bija par aptuveni deviņiem miljoniem eiro mazāks.

2025. gadā tika ielikti vairāki pamati turpmākai attīstībai – birokrātijas mazināšanai normatīvajā regulējumā, digitālo rīku ieviešanai konkurences uzraudzībā un regulāra nozaru konkurences novērtējuma attīstībai. Šie virzieni būs nozīmīga KP darba daļa arī 2026. gadā.

Vienlaikus kā 2026. gadā galvenās darbības prioritātes ir noteiktas: smagāko konkurences tiesību pārkāpumu atklāšana un novēršana, padziļināta tirgu uzraudzību veikšanu nozarēs, kas skar būtiskas sabiedrības intereses, kā arī iestādes procesu modernizācija un digitalizācija. KP ir definējusi arī konkrētus sasniedzamos rezultativos rādītājus, lai nodrošinātu mērķtiecīgu darbu un izmērāmus rezultātus.

Mūsu galvenais mērķis ir sargāt godīgu konkurences vidi, jo tikai spēcīga un godīga konkurences vide ir pamats inovācijām un ekonomiskai izaugsmei.

Konkurences padomes priekšsēdētāja

I. Šmite

2025. gads skaitļos

Lēmumi

Aizliegtas vienošanās	2
Konstatēts pārkāpums	1
Dominējoša stāvokļa ļaunprātīga izmantošana (DSL)	1
Konstatēts pārkāpums	1
Negodīgas tirdzniecības prakse	1
Konstatēts pārkāpums	1
Procesuālie pārkāpumi	2
Konstatēts pārkāpums	2
Uzņēmumu apvienošanās	18
Apvienošanās atļauta	17
Veikta padziļināta izpēte	4
Atļauta ar saistošajiem noteikumiem	1
Saistošo noteikumu pēcuzraudzība	1
Kopējais lēmumu skaits	25

Tirgu izpēte

Noslēgta tirgus uzraudzība	3
Uzsāktās tirgus izpētes	3

Pārkāpumu statistika

Uzņēmumiem piemērotie naudas sodi (EUR)	2 464 368, 87
Valsts budžetā ieskaitīti naudas sodi (EUR)	1 525 702
Sodīti uzņēmumi	8
Panākts izlīgums, uzņēmumiem apņemoties nepārsūdzēt lēmumu	4
Noslēgtas tiesvedības	2
Atstāts spēkā iestādes lēmums	2

Prevenција un “Konsultē vispirms”

Brīdinājuma procedūras	15
Brīdināto juridisko personu skaits	75
Pārrunu procedūras par konkurences neitralitāti	6
Publiska persona apņēmās novērst neatbilstības likumam	6

Iesniegumi un atzinumi

Saņemtie iesniegumi	540
Izvērtēti iesniegumi, par kuriem pieņemts padomes lēmums, nodrošinot aizsardzību pret konkurences tiesību iespējamiem pārkāpumiem	38
Padziļināti izvērtēti iesniegumi, veicot papildu izpēti	63
Atzinumi pasūtītājiem par iespējamiem konkurences pārkāpumiem iepirkumos	18
Atzinumi par publisku personu līdzdalību kapitālsabiedrībā (Valsts pārvaldes iekārtas likuma (turpmāk – VPIL) 88. pants)	37
Skaidrojumi par citām publisku personu darbībām	133
Citas sniegtās atbildes	130
Atzinumi par nozaru normatīvā regulējuma priekšlikumiem	37

Konsultācijas un vadlīnijas

Konsultēti uzņēmumi un nevalstiskais sektors par konkurences tiesībām	87
---	----

Pirmsapvienošanās konsultācijas uzņēmumiem	46
Vadlīnijas un pašnovērtējuma rīki	4

Sabiedrības ieguvums – vidēji 44 miljoni eiro gadā

Vidējais sabiedrības ieguvums trīs gadu periodā (2023.–2025.) no KP darbības, novēršot konkurences kropļojumus, veicot uzraudzību tirgos un rosinot izmaiņas konkurences veicināšanai tajos, kā arī uzraugot lielo uzņēmumu apvienošanas darījumu īstenošanu. Ņemot vērā iestādes budžetu vērtētajā periodā, katrs iestādei piešķirtais eiro radījis sabiedrības ieguvumu aptuveni 9,62 eiro.

Konkurences padome – iestādes pase

Brīvas un godīgas konkurences apstākļos uzņēmumi tiecas kļūt efektīvāki un attīstīt savas preces un pakalpojumus, nodrošinot patērētājiem lielāku to daudzveidību, kvalitāti, inovācijas, izdevīgākas cenas un citus ieguvumus, lai uzvarētu cīņā par patērētāju izvēli.

KP ir Ministru kabineta pārraudzībā esoša tiešās pārvaldes iestāde, kas darbojas saskaņā ar Konkurences likumu un citiem normatīvajiem aktiem. KP izveido Ministru kabinets, un tās institucionālā pārraudzība tiek īstenota ar ekonomikas ministra starpniecību.

KP uzdevumi un tiesības ir noteiktas Konkurences likumā, Reklāmas likumā, Negodīgas tirdzniecības prakses aizlieguma likumā, kā arī Eiropas Savienības un citos normatīvajos aktos.

Pamatvērtības: tiesiskums, profesionalitāte, neatkarība, attīstība un atklātība.

Mērķis

Nodrošināt iespēju katram tirgus dalībniekam veikt ekonomisko darbību brīvas un godīgas konkurences apstākļos, veicinot konkurences attīstību visās tautsaimniecības jomās sabiedrības interesēs.

Vīzija

KP ir efektīva un sabiedrībai atvērta iestāde, kurai uzticas un kura ir vērsta uz aktīvu, rezultatīvu iesaistišanos tirgu attīstības procesos un tirgus dalībnieku tiesību uz godīgu konkurenci aizsardzību, sasniedzot ievērojamu konkurences vides uzlabošanos.

Darbības uzdevumi

- **Aizliegtu vienošanos atklāšana un novēršana:** uzņēmumi neiesaistās kartēļos un neslēdz citas aizliegtas vienošanās
- **Dominējošā stāvokļa ļaunprātīgas izmantošanas nepieļaušana:** lielie, tirgū dominējošie uzņēmumi savu tirgus varu neizmanto ļaunprātīgi
- **Apvienošanās uzraudzība:** nenotiek tādas uzņēmumu apvienošanās, kas tirgū rada uzņēmumu koncentrāciju un kas var negatīvi ietekmēt patērētāju un sadarbības partneru intereses
- **Publisku personu uzraudzība:** valsts un pašvaldību un to kapitālsabiedrību rīcība nediskriminē privātos tirgus spēlētājus
- **Negodīgas tirdzniecības prakses uzraudzība:** tirgus dalībnieki visā lauksaimniecības un pārtikas preču piegādes ķēdē neīsteno negodīgu tirdzniecības praksi, kā arī nepārtikas preču mazumtirgotāji ļaunprātīgi neizmanto savu iepirkumu varu pret piegādātājiem
- **Likumu kontrole:** likumi, noteikumi un citi valsts vai pašvaldību lēmumi un rīcība neierobežo brīvas un godīgas konkurences attīstību
- **Konkurences veicināšana:** konkurence tiek veicināta tirgos, t. sk.

regulētajos, kur tā ir ierobežota vai nepastāv vispār

- **Sabiedrības informēšana:** sabiedrība saņem plašu informāciju par konkurences ietekmi uz tirgu darbību un iedzīvotāju labklājību

Iestādes resursi

2025. gadā iestādei no valsts budžeta piešķirtais finansējums bija 5 202 107 eiro. Būtiska nozīme iestādes panākumos 2025. gadā ir 61 zinošam un motivētam darbiniekam, kā arī 33 iestādes pastāvēšanas gados uzkrātajai pieredzei un zināšanām.

KP darbības stratēģija 2023.–2029. gadam. KP iestādes nospraustā virsmērķa sasniegšanai ir definējusi trīs prioritātes:

- 1) komandā ir profesionāli, iesaistīti un uz attīstību vērsti darbinieki;
- 2) uz rezultātu vērsta ikdienas darbība un sadarbība, nodrošinot būtisko konkurences ierobežojumu atklāšanu un konkurences veicināšanu;
- 3) inovatīva un ilgtspējīga darba vide.

Konkurences padomes komanda

KP sastāv no lēmēj institūcijas – padomes, izpildinstitūcijas un atbalsta struktūrvienībām. 2025. gada nogalē iestādē strādāja 61 nodarbinātais, no kuriem 53 bija ierēdņi, bet astoņi – darbinieki.

2025. gadā personāla mainība sasniedza 39 %. Valsts civildienesta attiecības un darba tiesiskās attiecības pārtrauca 25 personas, uzsāka – 15.

Vecums:

Līdz 29 gadiem: 11

30–39 gadi: 23

40–49 gadi: 18

Virs 50 gadiem: 9

Vidējais KP nodarbināto vecums – 40 gadi. 59% jeb 36 – sievietes, 41% jeb 25 – vīrieši

Izglītība:

Doktora grāds: 3

Maģistra grāds: 46

Bakalaura grāds: 10

1. līmeņa augstākā izglītība: 2

5 padomes locekļi, kas izvērtē Izpildinstitūcijas sagatavotos dokumentus lietu izpētē un tirgu uzraudzībā un pieņem iestādes gala lēmumus. Padome darbojas līdzīgi kā pirmās instances tiesa. Padomē ietilpst četri locekļi un priekšsēdētājs,

kurš vada iestādes darbu.

1 Izpildinstitūcijas vadītājs nodrošina vienotu Izpildinstitūcijas darbības organizēšanu, plānošanu un vadīšanu, sniedz juridisko un konceptuālo atbalstu Izpildinstitūcijas darbiniekiem izmeklēšanas un tiesvedību procesos.

21 izmeklētājs veic pārkāpumu izpēti, pēta norises tirgos, vērtējot konkurences kropļojumu normatīvajos aktos un publisko personu darbībās, preventīvi izglīto un konsultē dažādas mērķa grupas, t. sk., vadot lekcijas un seminārus.

14 juristi sagatavo juridisko pamatojumu padomes lēmumiem, pārstāv iestādi tiesās, gatavo normatīvo aktu projektus, kā arī vērtē, vai citu iestāžu sagatavotie dokumenti nekropļo konkurenci, un iesaka risinājumus.

8 ekonomisti sagatavo ekonomisko pamatojumu padomes lēmumiem un pētījumiem, meklē un attīsta jaunas ekonometriskās analīzes metodes, kā arī izskata ziņojumus par tirgus dalībnieku apvienošanās, izmeklē tirgus dalībnieku nelikumīgas apvienošanās, analizē un novērtē ekonomisko vidi mikro līmenī.

7 atbalsta funkciju veicēji veido komunikāciju ar sabiedrību un koordinē starptautisko sadarbību, nodrošina budžeta pārvaldību, personāla vadību un dokumentu pārvaldību, kā arī iekšējo veikto auditu ieteikumu ieviešanu. Piedalās iestādes darbības plānošanas procesos, organizē iestādes darbības saimniecisko nodrošinājumu un citus pasākumus.

3 IT atbalsta sniedzēji nodrošina iestādes datu apstrādes un analīzes procesu digitalizācijas attīstīšanu, ieviešot informācijas tehnoloģiju attīstības projektus, un izmeklēšanas spēju stiprināšanu, apstrādājot elektroniskos pierādījumus lietās.

2 datu analītiķi atbild par iestādes datu analīzes attīstību, nodrošinot akadēmisku un praksē pamatotu un atzītu datu analīzes metožu pielietošanu un attīstību, veicot padziļināto lielo datu vākšanu, apstrādi un analīzi.

Konkurences jomas normatīvo aktu pilnveide un ierobežojumu novēršana citu institūciju sagatavotajos normatīvajos aktos

2025. gadā KP sadarbībā ar politikas veidotāju Ekonomikas ministriju virzīja vairākas likumdošanas iniciatīvas konkurences tiesiskā regulējuma pilnveidei, kuru mērķis ir stiprināt konkurences aizsardzību, nodrošināt regulējuma efektivitāti un vienlaikus mazināt administratīvo slogu tirgus dalībniekiem. KP iniciatīvas aptvēra gan Konkurences likuma pilnveidi, gan negodīgas tirdzniecības prakses regulējumu. KP aktīvi iesaistījās starpinstitūciju diskusijās, kā arī sanāsmēs Ministru kabinetā un Saeimā un sniedza priekšlikumus arī par citu institūciju izstrādātajiem nozares tiesību aktu projektiem, kuros ietverts konkurences attīstību kavējošs vai konkurenci ierobežojošs regulējums.

Amatpersonu atbildība par konkurences tiesību pārkāpumiem

Viena no būtiskākajām iniciatīvām bija grozījumu izstrāde Konkurences likumā, paredzot noteikt personīgu atbildību tirgus dalībnieku amatpersonām par konkurences tiesību pārkāpumu pieļaušanu. Likumprojekts paredz, ka kapitālsabiedrību valžu un padomju locekļiem, prokūristiem, komercpilnvarniekiem un citām atbildīgajām amatpersonām, kuru rīcība vai bezdarbība veicinājusi uzņēmuma iesaisti aizliegtā vienošanās iepirkumā, var tikt piemērots amatu ieņemšanas ierobežojums uz laiku līdz 3 gadiem. Likumprojekts ir iesniegts un ir izskatīšanā Saeimā.

Paaugstināti sliekšņi apvienošanās ziņojumu iesniegšanai un paplašinātas iespējas iesniegt saīsinātos apvienošanās ziņojumus

KP turpināja darbu pie apvienošanās kontroles regulējuma pilnveides. Ar mērķi mazināt administratīvo un finanšu slogu uzņēmējiem KP Konsultatīvajā padomē izskatīti grozījumi Konkurences likumā un atbalstīta to iesniegšana Saeimā, kas paredz paaugstināt sliekšņus apvienošanās ziņojumu iesniegšanas pienākumam un plašākas iespējas iesniegt saīsinātus apvienošanās ziņojumus kā konkurentu, tā arī dažādos preču izplatīšanas posmos esošu tirgus dalībnieku apvienošanās gadījumos. Tāpat precizētas apvienošanās dalībnieku tiesības uz pārsūdzību zemsliedzīgu apvienošanās pieprasījumu gadījumā. Šis regulējuma izmaiņas ļaus tirgus dalībniekiem, kas vēlas apvienoties, taupīt gan laiku, gan finanšu resursus, iesniedzot saīsināto, nevis pilno apvienošanās ziņojumu, precizēs apvienošanās dalībnieku tiesības, vienlaikus sabalansējot arī KP pienākumu efektīvi uzraudzīt uzņēmumu apvienošanās, kas var negatīvi ietekmēt konkurenci un patērētājus.

Aizliegumam nepakļauto nacionāla mēroga atsevišķu vienošanos regulējuma harmonizācija ar Eiropas Savienības regulējumu

Ievērojot nacionālo konkurences tiesību saskaņotību ar Eiropas Savienības konkurences tiesībām, KP ir uzsākusi darbu pie nepieciešamajām izmaiņām, lai nodrošinātu, ka nacionālā mēroga atsevišķas vertikālās un horizontālās vienošanās, kas nav pakļaujamās vienošanās aizliegumam, tiktu vērtētas identiski vienošanās, kas var ietekmēt tirdzniecību starp dalībvalstīm. Tādējādi

plānots, ka šīs jomas Eiropas Savienības regulas būs piemērojamas tieši un neatkarīgi no slēgto vienošanos tvēruma, panākot pilnīgu harmonizāciju ar Eiropas Savienības konkurences tiesībām un sekmējot paredzamību un vienveidīgu izpratni par tirgus dalībnieku atļautiem sadarbības veidiem.

Konkurences neitralitātes regulējuma stiprināšana

Pārskatot publisko personu iesaistes komercdarbībā un konkurences neitralitātes esošo regulējumu, 2025. gadā tika rīkotas plašas diskusijas, iesaistot ministrijas, citas valsts institūcijas, pašvaldības, sociālos partnerus (uzņēmēju organizācijas). Diskusijās meklēts optimāls risinājums, lai samērotu publisko personu pamatotas plašākas iespējas līdzdalībai kapitālsabiedrībās, samazinot formalitāšu birokrātisko slogu ar pienākumu veikt nepieciešamu un samērīgu lietderības un ekonomisko izvērtējumu, tostarp ietekmei uz konkurenci. Vienlaikus KP ir rosinājusi stiprināt konkurences neitralitātes regulējumu gadījumos, kad publiskās personas neievēro pienākumu nodrošināt brīvu un godīgu konkurenci, paredzot plašāku publisko personu atbildību par pārkāpumiem un iespēju prasīt zaudējumu atlīdzību. Grozījumu izskatīšana regulējumā ir uzsākta arī Saeimā.

Negodīgas tirdzniecības prakses regulējuma pilnveide

Tirgotājiem un ražotājiem kopīgi ar atbildīgajām institūcijām 2025. gadā noslēdzot Memorandu par pārtikas preču tirdzniecību, tika risināti vairāki būtiski pārtikas piegādes ķēdē jautājumi, tostarp tie, kas saistīti ar zemas cenas preču pieejamību un vietējās izcelsmes preču apjoma palielināšanu tirdzniecības vietās. Tajā pašā laikā par atsevišķiem jautājumiem, kas veicina pircēju un piegādātāju godprātīgu sadarbību, turpinājās diskusijas regulatīvā līmenī. Rezultātā Saeimā gada noslēgumā ir iesniegti grozījumi Negodīgas tirdzniecības prakses aizlieguma likumā, kas paredz vairākus priekšlikumus, tostarp skaidru termiņu preču sortimenta maiņai, precizētus noteikumus attiecībā sankciju noteikšanu par līguma neizpildi, kā arī fiksētu norēķinu termiņu par svaigiem augļiem, ogām un dārzeņiem.

Priekšlikumi ierobežojumu novēršanai nozaru normatīvajā regulējumā

Lai novērstu konkurences ierobežojumus un nodrošinātu atbilstību brīvas un godīgas konkurences principiem, 2025. gadā KP aktīvi līdzdarbojās, sniedzot viedokli saistībā ar citu institūciju izstrādātajiem nozares normatīvo aktu projektiem, kopumā sniedzot 37 atzinumus, tādās jomās kā finanses, mazumtirdzniecība, atkritumu apsaimniekošana, komunālie pakalpojumi, veselība u.c. 48 % gadījumu KP viedoklis ņemts vērā. KP kopumā piedalījies 60 starpinstitūciju tikšanās ar politikas veidotājiem, lai pārrunātu dažādu nozaru regulējuma izmaiņu iespējamo ietekmi uz konkurenci.

Konkurences padomes Izpildinstitūcijas vadītājs Māris Spička:

“2025. gadā ir sperts plats solis, lai Latvijas konkurences tiesību sistēmu aizpildītu ar tajā līdz šim iztrūkstošu elementu – fizisko personu atbildību. Pēc apjomīgām diskusijām regulējuma izstrādes gaitā likumdevēja izvērtēšanai ir nodoti grozījumi Konkurences likumā, kuru mērķis ir nepieļaut atbildīgo amatpersonu iesaisti smagākajos konkurences tiesību pārkāpumos – karteļa vienošanās iepirkumos –

un veicināt sadarbību ar iestādi šādu pārkāpumu atklāšanā.

Latvijā jau šobrīd ir draudzīgākais apvienošanās kontroles regulējums Baltijā un viens no labvēlīgākajiem Eiropas Savienības telpā, kas ir viens no svarīgiem parametriem, uzņēmējiem izvēloties investīciju vietu. Atbilstoši apvienošanās darījumu izskatīšanā iegūtajai praktiskajai pieredzei, novērtējot ar koncentrāciju saistītos riskus, kā arī, ņemot vērā tautsaimniecības izaugsmi un inflācijas rādītājus, KP ir sagatavojusi priekšlikumus regulējuma izmaiņām, kas turpinās mazināt administratīvo un finansiālo slogu, uzņēmumiem īstenojot apvienošanās darījumus.”

Aizliegtas vienošanās

Kopumā 2025. gadā veiktas 5 lietu izpētes dažādos tirgos, no kurām:

- 2 lietas ir noslēgtas;
- 1 lieta kafijas automātu tirgū tiks noslēgta 2026. gada sākumā;
- 2 jaunas pārkāpuma izpētes lietas ierosinātas par iespējamām aizliegtām vienošanām apbedīšanas un atkritumu poligonu infiltrāta attīrīšanas nozarēs.

Lietā par iespējamu aizliegtu vienošanos kafijas automātu tirgū ir nozīmīga vairāku apsvērumu dēļ. Pirmkārt, tā ir pirmā lieta iestādes darbības vēsturē, kas ierosināta, balstoties uz datiem, kuri iegūti, izmantojot iestādes izstrādāto cenu monitoringa rīku. Otrkārt, izmeklēšanā pirmo reizi vienlaikus tika veiktas procesuālās darbības visās trīs Baltijas valstīs, tajās piedaloties Lietuvas un Igaunijas konkurences iestāžu pārstāvjiem. Šāda koordinēta rīcība stiprināja Baltijas valstu konkurences uzraudzības iestāžu praktisko sadarbību un informācijas apmaiņu pārrobežu lietās.

Pārskata periodā tika veiktas arī apjomīgas procesuālās darbības lietā par iespējamu aizliegtu vienošanos apbedīšanas nozarē. KP rīcībā esošā informācija liecināja, ka, iespējams, vismaz astoņi uzņēmumi savstarpēji apmainījušies ar komerciāli sensitīvu informāciju un neatļauti vienojušies par dalības nosacījumiem publisko personu rīkotajos iepirkumos.

Aizliegtu vienošanos lieta:

2025. gadā KP atklāja **vienu aizliegtu vienošanos** – horizontālu aizliegtu vienošanos jeb karteli par piecu būvniecības uzņēmumu darbībām, piedaloties iepirkumos par remonta un būvniecības darbu veikšanu inženierkomunikāciju tīklos visā Latvijas teritorijā.

Inženierkomunikāciju kartelis

KP, pamatojoties uz SIA “Rīgas namu pārvaldnieks” sniegto informāciju un izpētes laikā papildus iegūtajiem pierādījumiem, konstatēja aizliegtu vienošanos Sabiedrības ar ierobežotu atbildību “SILTUMTEHSERVISS” un SIA “Apkure IM”, kā arī Sabiedrības ar ierobežotu atbildību “ADAPTERIS”, Sabiedrības ar ierobežotu atbildību “Alpex” un Sabiedrības ar ierobežotu atbildību “Infrakom” darbībās. Izpētē tika konstatēts, ka aizliegta vienošanās īstenota divās grupās, proti, starp Sabiedrības ar ierobežotu atbildību “ADAPTERIS”, Sabiedrības ar ierobežotu atbildību “ALPEX” un Sabiedrības ar ierobežotu atbildību “INFRAKOM”, kā arī starp Sabiedrības ar ierobežotu atbildību “SILTUMTEHSERVISS” un SIA “APKURE IM”, saskaņojot savu dalību publiskajos iepirkumos. Aizliegta vienošanās konstatēta laika periodā no 2021.–2024. gadam, kas būtiski deformēja konkurenci vairāk nekā 30 iepirkumos par inženierkomunikāciju tīklu būvniecības un remonta pakalpojumiem visā Latvijā. Lietā KP

piemērojusi sodu **513 508,08 EUR apmērā**. Neviena no lietas dalībniekiem lēmumu nav pārsūdzējis, ar četriem lietas dalībniekiem noslēgts izlīgums, kas būtiski atslēgo KP darbinieku resursu, piemēram, potenciālā tiesvedības stadijā un šajā gadījumā ir arī panākta vienošanās ar lietas dalībniekiem par naudas soda samaksu.

Vēl viena aizliegtu vienošanos izpētes lieta ir saistīta ar AS “RĪGAS SILTUMS” iepirkumiem siltumtīklu būvniecības un remontdarbu tirgū. Kaut arī KP pieņēma lēmumu par lietas izpētes izbeigšanu **bez pārkāpuma konstatēšanas**, pēc KP pārkāpuma izpētes lietas ierosināšanas un procesuālo darbību veikšanas tirgus situācija būtiski pozitīvi uzlabojās – iepirkumu vide vairs nav noslēgta, ir pieaudzis pretendentu skaits, kas piedalās iepirkumos, un ilgtermiņā tas rada ieguvumu gan uzņēmumam, gan tā klientiem.

Izglītošanas pasākumi

Lai veicinātu tirgus dalībnieku, iepirkumu rīkotāju kā arī citu interesentu izpratni un skaidrotu būtiskus jautājumus par aizliegtu horizontālu un vertikālu vienošanos jautājumiem, t.sk. par pretendentu izslēgšanu no iepirkumiem iespējamo konkurences tiesību pārkāpumu dēļ, tika īstenoti **13 izglītojoši u. c. formāta pasākumi**, t.sk. sadarbībā ar **iepirkumu uzraudzības biroju**, kā arī **savstarpēji stiprināta sadarbība** ar **Patērētāju tiesību aizsardzības centru** un **Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroju**.

“Konsultē vispirms”

2025. gadā, pamatojoties uz KP Lietu prioritizācijas stratēģiju un principu “Konsultē vispirms”, tika īstenotas vairākas alternatīvās pārkāpumu atklāšanas novēršanas procedūras bez formālas lietas ierosināšanas. **Sešos** iespējamu aizliegtu vienošanos izpausmju gadījumos KP brīdināja un vienlaikus izglītoja konkurences tiesību jautājumos **24** personas.

PIL atzinumi iepirkumu pasūtītājiem

Papildus aizliegtām horizontālām un vertikālām vienošanām KP īpašu uzmanību veltīja arī iesniegumu izpētei Publisko iepirkumu likuma ietvaros, pasūtītājiem vēršoties KP pēc viedokļa gadījumos, kad pasūtītājs saskatījis pārliecinošas norādes par, iespējams, saskaņotām pretendentu darbībām iepirkumos.

2025. gadā KP sniedza **18 atzinumus iepirkumu pasūtītājiem** par to konstatētajām norādēm, kas var liecināt par vienošanās esību, kas vērsta uz konkurences kavēšanu, ierobežošanu vai deformēšanu konkrētajos iepirkumos, uz kuru pamata pasūtītājs ir tiesīgs izslēgt pretendentes no iepirkuma.

Aptauja par iecietības programmas efektivitāti

2025. gadā tikai veikta advokātu aptauja par iecietības programmas piemērošanu un tās efektivitāti Latvijā. Aptaujas mērķis bija noskaidrot, kas uzņēmumus motivē sadarboties ar KP un kādi ir iemesli, kādēļ uzņēmumi atturas no sadarbības ar KP

ieciētības programmā. KP aptaujas rezultātus izmantoja, lai iegūtu secinājumus par to, kas būtu pilnveidojams, lai uzņēmumi būtu motivētāki sadarboties ar KP ieciētības programmā, kā arī, lai attiecīgi no KP puses veiktu nepieciešamos uzlabojumus un darbības.

Sadarbība ar Eiropas Komisiju

Papildus aktīvā **sadarbībā ar Ekonomikas ministriju** 2025. gadā **tika pārstāvētas Latvijas Republikas intereses** un aktualizēti vienotā tirgus jautājumi Eiropas Komisijas (turpmāk – EK) DG GROW organizētajā pasākumā **par teritoriālajiem piegādes ierobežojumiem un šķēršļiem vienotajā tirgū (Territorial Supply Constraints)**, kas ir būtiski un īpaši ietekmē mazākus Eiropas Savienības tirgus.

Aizliegtu vienošanos departamenta direktore Inga Modere-Pūpolberga:

“Lai gan 2025. gads bija izaicinājumiem bagāts, Aizliegtu vienošanos departamenta komanda, pielāgojoties ātri mainīgajiem apstākļiem, spēja sasniegt ne tikai ievērojamus rezultātus rādītājus ierobežotā laika periodā, bet arī nodrošināt efektīvu pamatu departamenta turpmākajam darbam. Tas bijis iespējams, tikai pateicoties saliedētai un profesionālai komandai!

Izceļami ne vien jau šajā pārskatā minētie virzieni un lietas, kas ir nemainīgas departamenta prioritātes, bet arī tas, ka šajā gadā par dažādiem aizliegtu vienošanos jautājumiem vairāk nekā par 280 % pieaudzis no iestādēm, gan privātpersonām saņemto un izvērtēto iesniegumu skaits. Pieaugošā interese un saņemto jautājumu loks ir apliecinājums tam, ka dažāda veida izglītošanas un sadarbības pasākumi, un gūtie secinājumi no jau noslēgtajām izpētēm sniedz pievienoto vērtību ne tikai KP izvirzīto prioritāšu sasniegšanā, bet arī sabiedrības interesēm kopumā.”

Dominējoša stāvokļa ļaunprātīga izmantošana

2025.gadā KP pieņēma lēmumu par **dominējošā stāvokļa ļaunprātīgu izmantošanu**. KP konstatēja, ka SIA “Mārupes komunālie pakalpojumi” ir īstenojusi **eksploatējošu un izslēdzošu praksi**, kas skāra papildu ūdens patēriņa skaitītāju uzstādīšanas un maiņas (plombēšanas) tirgu, kā arī radīja nepamatotu finansiālu slogu tās klientiem par pakalpojumu, ko tie neizmanto. Vienlaikus iestāde aktīvi turpina uzsāktās **izpētes lietas** attiecībā uz tirgus dalībnieku dominējošā stāvokļa ļaunprātīgu izmantošanu.

2025.gadā, lai novērstu iespējamus dominējošā stāvokļa ļaunprātīgas izmantošanas gadījumus un vienlaikus efektīvizētu iestādes ierobežotos resursus, aktīvi izmantots **“Konsultē vispirms”** princips.

Pērn iestāde veica arī vairākas izpētes par iespējamiem dominējošā stāvokļa ļaunprātīgas izmantošanas gadījumiem – vairāk nekā trešdaļa no visiem iesniegumiem (37 %), par kuriem padome pieņēmusi lēmumu, bija saistīti ar iespējamo dominējošā stāvokļa ļaunprātīgu izmantošanu (iesniegumu apkopojumu skatiet pielikuma sadaļā).

Pārkāpums SIA “Mārupes komunālie pakalpojumi” rīcībā

2025. gada 26. jūnijā KP pieņēma lēmumu, ar kuru konstatēts, ka SIA “Mārupes komunālie pakalpojumi” (turpmāk – MKP) ir ļaunprātīgi izmantojusi dominējošo stāvokli, ierobežojot konkurenci papildu ūdens patēriņa skaitītāju uzstādīšanas un maiņas (un plombēšanas) tirgū Mārupes novadā (izņemot Spilves ciema teritoriju), kā arī uzliekot klientiem nepamatotu pienākumu maksāt par kanalizācijas pakalpojumu arī gadījumos, kad tas faktiski netiek izmantots.

KP lēmumā secināja, ka MKP atrodas dominējošā stāvoklī centralizētās ūdensapgādes un centralizētās kanalizācijas pakalpojumu tirgos, kā arī ar tiem saistītajā papildu ūdens patēriņa skaitītāju uzstādīšanas un maiņas pakalpojumu tirgū. MKP ir vienīgais ūdenssaimniecības pakalpojumu sniedzējs attiecīgajā teritorijā, ņemot vērā pašvaldības deleģējuma līgumu.

KP konstatēja, ka laika posmā no 2022. gada 14. janvāra līdz 2023. gada 12. jūnijam MKP nepamatoti noslēdza tirgu, liedzot klientiem iespēju papildu skaitītājus uzstādīt pašiem vai ar citu sertificētu komersantu palīdzību, nosakot, ka šādu pakalpojumu drīkst sniegt tikai pats uzņēmums. Savukārt no 2023. gada 12. jūnijā MKP pārtrauca papildu pakalpojuma sniegšanu, kā rezultātā klienti bija spiesti maksāt arī par kanalizācijas pakalpojumu tajos gadījumos, kad ūdens tajā netiek novadīts, piemēram, izmantojot ūdeni tehniskām vajadzībām vai dārza laistīšanai. Tādējādi klientiem par faktiski saņemto pakalpojumu bija jāpārmaksā gandrīz trīs reizes.

Ņemot vērā konstatēto pārkāpumu ilgumu un smagumu, KP piemēroja MKP naudas sodu 78 055,79 EUR apmērā, kā arī noteica tiesisko pienākumu trīs mēnešu laikā atjaunot papildu pakalpojuma sniegšanu un nodrošināt, ka papildu

skaitītājus var uzstādīt gan paši klienti, gan citi sertificēti komersanti. MKP noteikts arī pienākums publicēt klientiem pieejamu informāciju par atjaunoto pakalpojuma sniegšanas kārtību.

Preventīvi novērsti konkurences ierobežojumi

Iepriekšējā gadā tika noslēgtas vairākas prevencijas, kas saistītas ar konkurences ierobežojumu konkrētajā nozarē konkrētiem tirgus dalībniekiem, tomēr, lai īstenotu “Konsultē vispirms” principu, tika veiktas paplašinātas prevencijas visiem tirgus dalībniekiem konkrētā nozarē:

Konkurences ierobežojums sporta deju nozarē

KP, izvērtējot Latvijas Sporta deju federācijas (turpmāk – LSDF) noteikto sporta deju klubu maiņas kārtību bērniem, secināja, ka tajā paredzētie pārejas nosacījumi un iespējamie kompensācijas maksājumi varēja būt nesamērīgi un ierobežot konkurenci sporta deju pakalpojumu tirgū. Izpēte tika uzsākta pēc privātpersonas iesnieguma, un tās rezultātā KP aicināja LSDF pārskatīt noteikumus par sporta klubu maiņas kārtību bērniem. **Nemot vērā KP ieteikumus, LSDF izslēdza kompensācijas maksājumu iespēju, saīsināja pārejas periodu līdz trim mēnešiem un precizēja kārtības piemērošanu.**

KP ieskatā, veiktie grozījumi uzlabo konkurences situāciju sporta deju nozarē, 2025. gadā KP informēja **sporta nozari** par konkurences tiesību piemērošanu federāciju un sporta klubu darbībā, uzsverot, ka pārmērīgi pārejas ierobežojumi, nepamatoti maksājumi vai vienošanās starp klubiem var ierobežot konkurenci, un aicināja sporta organizācijas ziņot par iespējamajiem konkurences ierobežojumiem.

Konkurences ierobežojums atkritumu apsaimniekošanās nozarē

KP, izvērtējot sadzīves atkritumu apsaimniekotāja piemēroto maksu par dalītās vākšanas laukumu infrastruktūras izmantošanu, konstatēja, ka ražotāju atbildības sistēmas operatoriem (turpmāk – RASO) tika piemērota vienāda maksa neatkarīgi no to darbības dažādās apsaimniekošanas sistēmās. KP norādīja uzņēmumam, ka šādai maksai jābūt ekonomiski pamatotai, attiecināmai uz konkrēto pakalpojumu un diferencētai atbilstoši RASO darbībai un uzņemtajām saistībām. **Pēc iepazīšanās ar KP secinājumiem apsaimniekotājs attiecīgi grozīja maksas noteikšanas metodiku, novēršot pirmšķietamo konkurences tiesību problemātiku.**

2025. gadā KP preventīvi vērsās pie **visiem** sadzīves atkritumu apsaimniekotājiem, atgādinot par pienākumu, nosakot maksu par dalītās vākšanas laukumu infrastruktūras izmantošanu, ievērot konkurences tiesības. KP uzsvēra, ka apsaimniekotāji pašvaldību līgumu ietvaros atrodas dominējošā stāvoklī un ir neizbēgami sadarbības partneri RASO, tādēļ maksas noteikšanas metodikām jābūt caurskatāmām un balstītām tikai uz ekonomiski pamatotām, attiecināmām izmaksām. Turklāt 2026. gadā paredzēts ex-post novērtējums šajā jautājumā.

Tirgu uzraudzības un izpētes departamenta direktores vietniece Ieva Dāboliņa

“Dominējoša stāvokļa ļaunprātīga izmantošana ir viens no galvenajiem Tirgu izpētes un uzraudzības departamenta darbības virzieniem. 2025. gads apliecināja, ka klasiskie konkurences tiesību instrumenti joprojām ir būtiski, jo īpaši nozarēs, kur tirgus struktūra ir koncentrēta vai pakalpojumi tiek sniegti uz pašvaldību deleģējuma pamata.

Tomēr līdztekus lietu izpētei un pārkāpumu konstatēšanai arvien nozīmīgāka loma ir preventīviem un izglītojošiem pasākumiem. Būtiski ir savlaicīgi skaidrot konkurences tiesību prasības, stiprināt uzņēmumu un nozaru izpratni par pieļaujamām un nepieļaujamām rīcībām, kā arī veicināt atbildīgu konkurenci tirgū. Mūsu mērķis ir savlaicīgi identificēt iespējamos riskus un rīkoties tā, lai pārkāpumi tiktu novērsti iespējami agrīnā stadijā, nepieļaujot ilgtermiņa negatīvas sekas patērētājiem vai tirgus attīstībai.

Vienlaikus būtisku ietekmi uz departamenta darbu atstāj digitālo tirgu attīstība, kur dominējošā stāvokļa izvērtējums kļūst sarežģītāks datu, algoritmu un platformu ekosistēmu ietekmes dēļ. Šajā kontekstā konkurences tiesību un Digitālo tirgu akta piemērošana prasa augstu analītisko kapacitāti un ciešu starptautisku koordināciju ar EK.

Nākotnes perspektīvā departamenta prioritāte būs stiprināt analītisko kompetenci, padziļināt ekonomisko un datu analīzi, kā arī turpināt mērķtiecīgu uzraudzību nozarēs, kur dominējoša stāvokļa ļaunprātīgas izmantošanas risks ir augstāks.”

Digitālo tirgu izpēte un Digitālo tirgu akta pārraudzība

Konkurētspējīgu digitālo tirgu veicināšana arī 2025. gadā saglabājās kā viena no KP stratēģiskajām prioritātēm, īpašu uzmanību pievēršot efektīvai Digitālo tirgu akta (turpmāk – DTA) piemērošanai, kā arī konkurences apstākļu uzraudzībai strauji mainīgajā digitālajā vidē.

Starptautiskajā vidē 2025. gadā tika turpināts ciešs darbs ar EK, Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijas (turpmāk – OECD) un citu dalībvalstu konkurences iestādēm, analizējot digitālo tirgu attīstības tendences. Tehniskā atbalsta instrumenta (turpmāk – TSI) projektā “Tirgus izpēte par konkurenci digitālajos tirgos” KP 2025. gadā aktīvi iesaistījās analītiskajā darbā, vērtējot lielāko digitālo platformu darbības ietekmi Latvijā un salīdzinot to ar situāciju Lietuvā un Polijā. Projektā izstrādātā pieeja nodrošinās iespēju KP proaktīvi identificēt platformu rīcību, kas var ietekmēt konkurenci, un savlaicīgi noteikt uzraudzības prioritātes, mazinot konkurences riskus jau agrīnā stadijā. Tāpat ir plānots izstrādāt praktiskus ieteikumus, kurus KP varēs īstenot digitālo tirgu efektīvākai uzraudzībai.

Papildus 2025. gadā KP aktīvi īstenoja tai ar KL grozījumiem uzticēto funkciju – sadarbībā ar EK uzraudzīt DTA izpildi. KP nodrošināja regulāru pārstāvību DTA Padomdevēju komitejā, iesaistoties diskusijās par vērtziņu pienākumu izpildi, atbilstības nodrošināšanas mehānismiem un jaunu vērtziņu statusu izvērtēšanu. KP skatījumā, būtiska bija ne tikai formāla uzraudzība, bet arī preventīva dialoga veidošana ar tirgus dalībniekiem, lai mazinātu iespējamās konkurences riskus jau agrīnā stadijā. Vienlaikus KP aktīvi iesaistījās DTA izvērtēšanas procesā, sniedzot ieguldījumu diskusijās par regulējuma pilnveidi, lai veicinātu tā efektīvāku īstenošanu.

Nacionālā līmenī 2025. gadā tika turpināta institucionālās sadarbības stiprināšana ar Patērētāju tiesību aizsardzības centru, nodrošinot koordinētu pieeju digitālo tirgu uzraudzībā. Īpaša uzmanība tika pievērsta Digitālo Pakalpojumu Akta (turpmāk – DPA) efektīvai piemērošanai un informācijas apmaiņas mehānismu pilnveidošanai. KP skatījumā, cieša sadarbība starp iestādēm, kuras pārrauga digitālo tirgu regulējumu, ir priekšnoteikums efektīvai digitālās ekonomikas uzraudzībai un sabalansētai konkurences un patērētāju interešu aizsardzībai.

Ņemot vērā digitālo tehnoloģiju pieaugošo ietekmi uz tautsaimniecību, 2025. gadā KP turpināja izvērtēt saņemtos iesniegumus par iespējamām konkurences tiesību pārkāpumiem digitālajos tirgos, analizējot platformu darbības modeļus un to ietekmi uz tirgus dalībniekiem un patērētājiem. Vienlaikus KP saņēma arī iesniegumus par iespējamām vērtziņu pienākumu pārkāpumiem, kā rezultātā uzraudzības fokuss no vispārīgas tirgus izpētes pārorientējās uz konkrētu DTA normu analīzi un to praktiskas piemērošanas izvērtēšanu.

Digitālo tirgu uzraudzībā 2025. gadā KP koncentrējās uz platformu piekļuves nosacījumu izvērtēšanu, analizējot uzņēmumu iespējas piekļūt patērētājiem, tostarp lietotņu izplatīšanas, tiešsaistes sludinājumu un kopbraukšanas

pakalpojumu platformās. Paralēli KP sadarbībā ar EK izvērtēja KP saņemtos iesniegumus par iespējamām vārtziņu pienākumu pārkāpumiem DTA ietvaros, pilnveidojot sadarbības mehānismus, lai nodrošinātu efektīvāku informācijas apmaiņu un iesniegumu izskatīšanu.

Šī izvērtēšana tika īstenota ciešā sadarbībā ar EK, nodrošinot koordinētu pieeju, regulāru informācijas apmaiņu un vienotu izpratni par vārtziņu pienākumiem un izpildi Eiropas Savienības līmenī.

Papildus uzraudzības un analītiskajam darbam 2025. gadā KP organizēja seminārus un informatīvus pasākumus, kuru mērķauditorija bija ne tikai juristi, bet arī uzņēmumi un patērētāji, kurus ietekmē digitālo platformu darbība. Šo pasākumu mērķis bija veicināt izpratni par konkurences tiesību un DTA prasībām, skaidrot platformu pienākumus un veicināt izpratni par pārkāpumiem digitālajā jomā, lai mazinātu pārkāpuma riskus jau agrīnā stadijā.

Līdz ar to 2025. gadā digitālo tirgu uzraudzība nostiprinājās kā mērķtiecīgs uzraudzības process, īpašu uzmanību pievēršot DTA praktiskai un efektīvai piemērošanai.

Uzņēmumu apvienošanās

Viens no KP svarīgākajiem uzdevumiem ir izvērtēt lielāko uzņēmumu apvienošanās darījumus, lai novērstu iespējamu negatīvu ietekmi uz konkurenci un patērētājiem.

2025. gadā KP izvērtēja 19 paziņotas apvienošanās. **18 gadījumos** KP lēmusi apvienošanās darījumus atļaut, savukārt **vienā gadījumā** KP lēmusi par apvienošanās **darījuma atļaušanu ar saistošajiem noteikumiem**.

2025. gadā apvienošanās ir notikušas dažādās nozarēs, piemēram, vairumtirdzniecība un mazumtirdzniecība, transports un uzglabāšana, finanšu un apdrošināšanas darbības, apstrādes rūpniecība, operācijas ar nekustamo īpašumu un administratīvo un apkalpojošo dienestu darbības.

Par uzņēmumu apvienošanas izvērtēšanu iesaistītie tirgus dalībnieki 2025. gada laikā valsts budžetā iemaksāja nodevas 98 000 eiro. Lai uzņēmumiem atvieglotu apvienošanās ziņojumu iesniegšanu, KP sniedza **46 pirmsapvienošanās konsultācijas**.

Lielāko daļu jeb aptuveni **80 % apvienošanas KP izvērtēja ātrāk nekā viena mēneša laikā**, vienlaikus četros gadījumos KP veica padziļinātu apvienošanās darījumu kontroli (2. fāzes apvienošanās), kas ir divas reizes vairāk nekā 2024. gadā.

KP atļāva SIA "Circle K Latvia" iegūt izšķirošu ietekmi pār 26 SIA "ASTARTE-NAFTA" piederošajām degvielas uzpildes stacijām visā Latvijas teritorijā. Lai novērstu iespējamās konkurences ierobežošanas riskus Dobeles tirgū, KP darījumam noteica saistošos noteikumus, paredzot, ka Dobelē pārņemtā DUS jāuztur kā automātiskā degvielas uzpildes stacija, kurā degvielas cena būtu pielīdzināma citām automātiskajām degvielas uzpildes stacijām lokālajos tirgos, kuros ir aktīva konkurence. Izvērtējot darījuma ietekmi un saistošo noteikumu efektivitāti, KP nekonstatēja būtisku kaitējumu konkurencei un lēma par apvienošanās atļaušanu ar saistošajiem noteikumiem. Vienlaikus norādāms, ka pēc KP lēmuma apvienošanās dalībnieki nolēma darījumu nerealizēt.

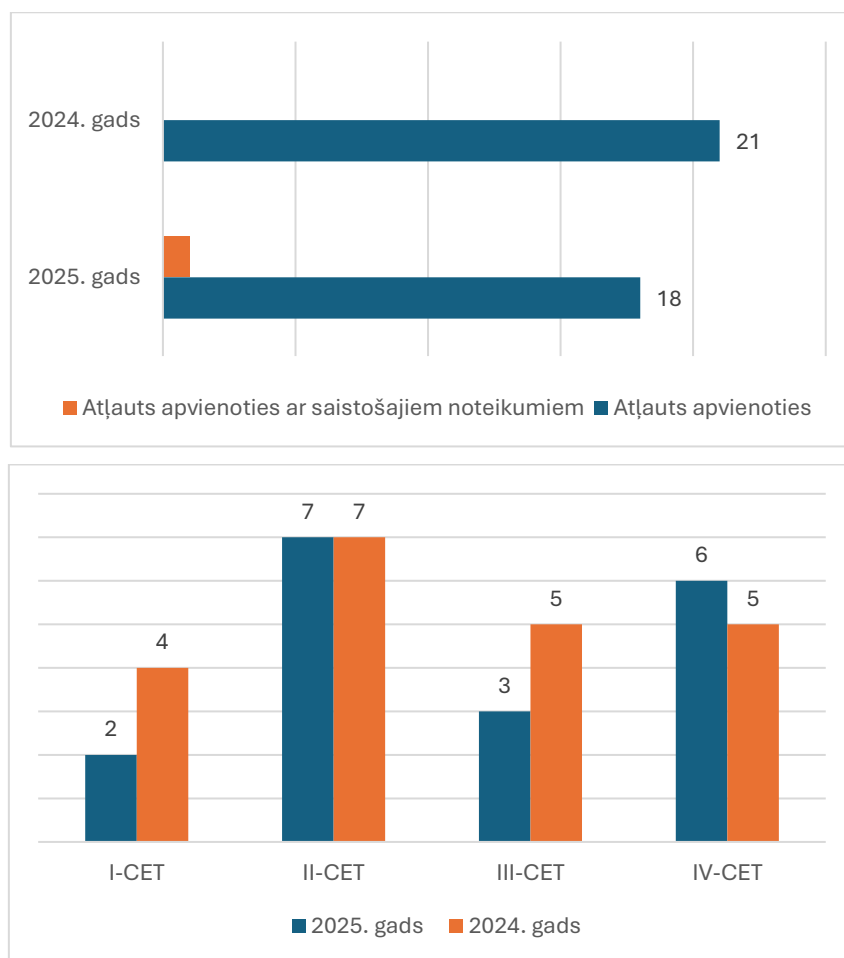
KP atļāva ERGO International AG iegūt vienpersonisku izšķirošu ietekmi pār ADB Gjensidige, izvērtējot apvienošanās ietekmi nedzīvības un veselības apdrošināšanas tirgos Latvijā. Darījuma dalībnieku darbība pārklājas vairākos apdrošināšanas segmentos, tostarp OCTA, KASKO, īpašuma un veselības apdrošināšanā, kā arī salīdzinoši nelielajos dzelzceļa, kravu un kuģu apdrošināšanas tirgos. Tirgos, kuros apvienotā uzņēmuma tirgus daļas bija tuvu vai pārsniedza 25 %, KP veica padziļinātu analīzi, vērtējot konkurences tuvumu, aizvietojamību un

koordinācijas riskus, kā arī analizējot publiskos iepirkumus veselības apdrošināšanas jomā. Izvērtējot pieejamo informāciju, KP nekonstatēja, ka apvienošanās rezultātā Latvijā izveidotos vai nostiprinātos dominējošais stāvoklis vai rastos būtisks kaitējums konkurencei, un lēma par darījuma atļaušanu.

Papildus KP pēc pašu iniciatīvas vērtēja AS “SENTOR FARM APTIEKAS” darījumu par SIA “MURJĀNIS” aptiekas iegādi Mālpilī un konstatēja, ka darījuma rezultātā SENTOR īslaicīgi kļuva par vienīgo zāļu mazumtirdzniecības pakalpojumu sniedzēju konkrētajā teritorijā, tādējādi izslēdzot konkurenci vietējā tirgū, tomēr, ņemot vērā, ka aptieka vēlāk tika pārdota citam tirgus dalībniekam un konkurence tika atjaunota, KP secināja, ka papildu tiesiskā rīcība šajā gadījumā nebija nepieciešama.

Lēmumu veids un sadalījums ceturkšņos

Ekonomiskās analīzes un apvienošanās departamenta direktors Artūrs Kuka:

"2025. gads apvienošanās kontroles jomā ir bijis gan ievērojami aktīvs, gan

parādījis KP spēju reaģēt mērķtiecīgi un savlaicīgi. Izvērtējām 19 paziņotas apvienošanās dažādās nozarēs, lielāko daļu lēmumu pieņemot īsā termiņā, vienlaikus divkāršojot padziļināto izpēšu skaitu salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu. Būtisks solis uz priekšu bija jaunās proaktīvās apvienošanās monitoringa sistēmas ieviešana – tā ļāva sistemātiski sekot līdzi īpašnieku izmaiņām un savlaicīgi identificēt potenciāli nepaziņotus darījumus. Jau pirmajā gadā padziļināti pārbaudījām 30 gadījumus, stiprinot preventīvo uzraudzību un skaidri signalizējot tirgum par pienākumu ievērot apvienošanās kontroles prasības. Tas nozīmē, ka mūsu darbs arvien vairāk balstās ne tikai uz reakciju uz notikumiem, bet arī uz datus balstītu proaktīvu uzraudzību konkurences un patērētāju interešu aizsardzībai."

Negodīgas tirdzniecības prakses uzraudzība

KP 2025. gadā būtiski stiprinājusi uzraudzību pārtikas mazumtirdzniecības jomā, vienlaikus pieaugot piegādātāju informētībai par Negodīgas tirdzniecības prakses aizlieguma likuma (turpmāk – NTPAL) regulējumu un uzticēšanās līmenim KP.

Šogad pirmo reizi pieņemts lēmums par NTPAL pārkāpumu, konstatējot pārkāpumu "MAXIMA Latvija" SIA rīcībā.

IZGLĪTOŠANAS PASĀKUMI

Informatīvais materiāls par ātrbojīgām precēm

Buklets par NTPAL piemērošanu

22 skaidrojumi un konsultācijas par negodīgas tirdzniecības prakses jautājumiem

11 intervijas/komentāri par pārtikas mazumtirdzniecību

4 raksti

3 vebināri par NTPAL piemērošanu piegādātājiem un pircējiem

IKGADĒJĀ PIEGĀDĀTĀJU APTAUJA

Informētība un pieredze

- **83 %** zina, pie kuras institūcijas vērsties negodīgas tirdzniecības prakses jautājumos (*pērn — 51 %*)
- **72 %** nav pieredzējuši negodīgu tirdzniecības praksi no pircēju puses

Attieksme pret uzraugošo institūciju

- **85 %** uzticas KP
- **15 %** pauž neuzticību

Negodīgas tirdzniecības prakse "MAXIMA Latvija" SIA (turpmāk – MAXIMA) rīcībā

KP pirmo reizi kopš regulējuma stāšanās spēkā ir pieņēmusi lēmumu par NTPAL pārkāpumu, konstatējot pārkāpumu MAXIMA rīcībā, īstenojot negodīgu tirdzniecības praksi attiecībā ar piegādātājiem. KP konstatēja, ka MAXIMA laika periodā no 2021. gada 1. novembra līdz 2024. gada 7. augustam, izmantoja savu tirgus varu, vienpusēji nosakot preču iepirkuma cenas vairākiem lauksaimniecības un pārtikas preču piegādātājiem. Vienpusējā rīcība īstenota, izdarot ilgstošu un sistemātisku spiedienu uz lauksaimniecības un pārtikas preču piegādātājiem, kas cita starpā ietvēra preču iepirkuma cenu apstiprināšanas novilcināšanu, ilgstošu preču neiepirkšanu. Par

minēto pārkāpumu uzņēmumam piemērots sods **vairāk nekā 1,8 milj. EUR** apmērā.

Brīdina tirgotājus

2025. gadā tika izvērtēti **12** iesniegumi par NTPAL interpretāciju un iespējamām likuma pārkāpumiem. Iesniegumos tika lūgts skaidrojums par lauksaimniecības un pārtikas preču iepircēja rīcību un tā atbilstību NTPAL, kā arī dažādi jautājumi par pārtikas preču cenām un sabiedrības novērojumiem mazumtirdzniecības veikalos.

Konsultē un izglīto

Būtiska loma piegādātāju informētības pieaugumā bijusi KP īstenotajiem izglītošanas pasākumiem. 2025. gadā KP sagatavoja **4** tematiskus rakstus, organizēja **3** vebinārus par NTPAL piemērošanu piegādātājiem un pircējiem, kā arī īstenoja **8** prezentācijas darba grupās par NTPAL un iestādes aktualitātēm. Tāpat izstrādāts buklets par NTPAL piemērošanu un informatīvais materiāls par ātrbojīgām precēm, sniegtas **22** individuālas skaidrojošas konsultācijas, noticis seminārs augstskolā un sniegtas **11** intervijas un komentāri par pārtikas mazumtirdzniecības jautājumiem.

Tāpat KP organizēja tikšanās ar nozares asociācijām, nodrošinot atgriezenisko saiti par piegādātāju aptaujas rezultātiem, kā arī pārrunājot nozares problemātiku un iespējamās risinājumus.

Tirgu uzraudzības

2025. gadā noslēgta tirgus uzraudzība par norēķinu termiņu praksi svaigu augļu, dārzeņu un ogu piegādes ķēdē. Uzraudzībā konstatēts, ka, neraugoties uz līgumos noteiktajiem termiņiem, maksājumi piegādātājiem faktiski kavējas no dažām dienām līdz pat gandrīz 300 dienām, tādējādi nepamatoti pārliekot finanšu slogu uz piegādātājiem. Ņemot vērā konstatēto, KP ir ierosinājusi vairākas pārkāpuma lietas pret iepircējiem.

KP veica arī ikgadējo piegādātāju aptauju, lai novērtētu, cik iedarbīgi ir pasākumi, ko KP ir īstenojusi, kā arī novērtēt likuma darbību faktiskajās piegādātāja un pircēja attiecībās.

2025. gadā veiktā piegādātāju aptauja rāda, ka **83 %** respondentu zina, pie kuras institūcijas vērsties NTPAL jautājumos, kamēr gadu iepriekš šis rādītājs bija **51 %**. Vienlaikus **85 %** respondentu norādījuši, ka uzticas KP kā uzraugošajai institūcijai NTPAL jautājumos, apliecinot KP līdzšinējo uzraudzības un skaidrojošo darbu efektivitāti.

Līdzdalība pārtikas memoranda izstrādē

Sadarbībā ar Ekonomikas ministriju KP sniegusi būtisku atbalstu pārtikas memoranda izstrādē, tostarp jautājumos, kas saistīti ar cenu salīdzināšanas rīka attīstību, nacionālā īpatsvara datu apkopošanu no mazumtirgotājiem un šo datu analīzi, kā arī NTPAL grozījumu un citu pārtikas mazumtirdzniecības politikas iniciatīvu izstrādes kontekstā.

Tirgu uzraudzības un izpētes departamenta direktore Sanita Uljane:

“2025. gadā KP būtiski stiprinājusi negodīgas tirdzniecības prakses uzraudzību lauksaimniecības un pārtikas mazumtirdzniecības jomā. Vienlaikus ir pieaugusi piegādātāju informētība par regulējumu, kā arī uzticēšanās līmenis KP kā NTPAL uzraugošai iestādei. Pirmais kopš likuma stāšanās spēkā pieņemtais lēmums par NTPAL pārkāpumu apliecina, ka regulējums tiek efektīvi piemērots praksē un tirgus dalībniekiem ir jārēķinās ar atbildību par likuma prasību neievērošanu. Vienlaikus turpinām aktīvi konsultēt un izglītēt nozares dalībniekus, lai mazinātu negodīgas tirdzniecības prakses riskus un veicinātu godīgas, līdzsvarotas un caurskatāmas attiecības starp pircējiem un piegādātājiem.”

Publisku personu darbības ietekme uz konkurenci

Kopumā KP 2025. gadā saņēma 137 iesniegumus saistībā ar publisku personu – valsts, pašvaldību – un tām piederošu kapitālsabiedrību darbību.

Konkurences neitralitātes ievērošana

Līdz ar Konkurences likuma grozījumiem 2020. gada 1. janvārī, kas sniedz KP plašākas pilnvaras vērsties pret **publisku personu radītiem konkurences kropļojumiem tirgū**, iestāde īstenojusi vairākus pasākumus, lai veicinātu izpratnes veicināšanu par konkurences neitralitāti publisku personu un to kapitālsabiedrību starpā.

KP pārskata periodā sešos gadījumos pabeidza pārrunas par konkurences neitralitātes regulējuma ievērošanu (divas reizes vairāk salīdzinājumā ar 2024. gadu) – divos gadījumos ar Jūrmalas valstspilsētas pašvaldību, kā arī ar Valmieras novada pašvaldību, Jelgavas valstspilsētas pašvaldību un Dienvidkurzemes novada pašvaldību un tās kapitālsabiedrību SIA “Grobiņas HES”.

Pārskata periodā KP noslēdza pārrunas arī ar Valmieras novada pašvaldību saistībā ar tās īstenotajiem iepirkumiem par sabiedriskā transporta pakalpojumu sniegšanu Valmierā, novēršot identificētās konkurences neitralitātes neatbilstības.

KP pārrunu rezultātā Jūrmalas valstspilsētas pašvaldība grozīja pašvaldības saistošos noteikumus, novēršot tajos konstatētos šķēršļus mobilo ēdināšanas pakalpojumu sniedzēju ienākšanai tirgū.

Otrā gadījumā KP īstenoja pārrunas ar Jūrmalas valstspilsētas pašvaldību saistībā ar dzīvojamo māju pārvaldīšanas līgumiem, kas nebija noslēgti iepirkuma rezultātā, un KP atzina par pamatotu pašvaldības secinājumu, ka konkrētajā situācijā publiska iepirkuma izsludināšana nebūtu lietderīga.

KP veica pārrunas ar Jelgavas valstspilsētas pašvaldību, ņemot vērā, ka iepirkumā par vieglo automašīnu nomu iepirkuma priekšmeta prasības bija noteiktas tā, ka iepirkumam varēja kvalificēties tikai konkrēta veida automašīnu zīmols.

Noslēgtas arī pārrunas ar Dienvidkurzemes novada pašvaldību un SIA “Grobiņas HES” saistībā ar tās rīkotajiem iepirkumiem auto iegādei un teritorijas labiekārtošanai.

Valsts un pašvaldību iesaiste uzņēmējdarbībā

Lai novērstu riskus, ka publiska persona nepamatoti iesaistās komercdarbībā, apgrūtinot vai pat padarot neiespējamu privāto komersantu darbību tirgū,

publiskām personām, dibinot jaunas vai pārvērtējot savu līdzdalību esošajās kapitālsabiedrībās, saskaņā ar VPIL 88.pantu nepieciešams veikt plānoto darbību izvērtējumu.

Pārskata periodā KP sniegusi 37 atzinumus par publisku personu līdzdalības saglabāšanu kapitālsabiedrībās, kas izriet no Valsts pārvaldes iekārtas likuma 88. panta.

Konkurenci veicinoši normatīvie akti

Lai novērstu iespējamus ierobežojumus konkurencei, ko varētu veicināt normatīvais regulējums, KP 2025. gadā likumdevējiem **sagatavoja 37 atzinumus**, izsakot iebildumus vai priekšlikumus, par citu institūciju izstrādāto normatīvo aktu projektu atbilstību brīvas konkurences principiem tādās jomās kā finanses, mazumtirdzniecība, atkritumu apsaimniekošana, komunālie pakalpojumi, veselība u. c.

48 % gadījumu no visiem KP sniegtajiem priekšlikumiem vai iebildumiem ir ņemti vērā.

Lai veicinātu konkurencei labvēlīga normatīvā regulējuma pieņemšanu, KP pārstāvji **godīgas konkurences principus aizstāvēja 60 pasākumos**, t. sk. Ministru kabinetā, Saeimā u. c.

Konkurences veicināšanas departamenta direktors Antis Apsītis:

“2025. gadā īpaši iezīmējās kvalitatīvu un saturiski dziļāku diskusiju pieaugums konkurences neitralitātes un publisku personu līdzdalības jautājumos. Vienaļikus turpinām konsekventu izglītošanas darbu konkurences neitralitātes jomā, lai sabiedrības un publisko personu izpratnes attīstīšana veicinātu savlaicīgu problēmsituāciju apzināšanu un to konstruktīvu risināšanu.”

Tirgu uzraudzība

Tirgu uzraudzību mērķis ir iegūt padziļinātu ieskatu dažādās tautsaimniecības nozarēs, kā arī apzināt konkurences situāciju un meklēt risinājumus tās uzlabošanai.

2025. gadā KP noslēdza trīs tirgu uzraudzības, t. sk. izvērtējot un sniedzot priekšlikumus konkurences ierobežojumu novēršanai.

- KP noslēdza **metāllūžņu tirgus uzraudzību**, identificējot būtiskas barjeras jaunu uzņēmumu ienākšanai tirgū un konstatējot, ka nozarē pēdējo desmit gadu laikā uzņēmumu skaits ir samazinājies gandrīz divas reizes.
- KP pabeidza tirgus uzraudzību par **norēķinu termiņu piemērošanas praksi svaigu augļu, dārzeņu un ogu piegādes ķēdē Latvijā**, secinot, ka iepircēji, izmantojot savu ekonomisko tirgus varu, piemēro nepamatoti garus norēķinu termiņus, pārliekot finanšu slogu uz piegādātājiem.
- KP noslēdza tirgus uzraudzību par **Dienvidkurzemes novada pašvaldības rīkotajiem iepirkumiem**, konstatējot būtiskus konkurences ierobežojumus publiskajos iepirkumos.

Metāllūžņu tirgus uzraudzība

Tirgus uzraudzība tika ierosināta, reaģējot uz tirgus dalībnieku iesniegumiem par pastāvošām problēmām nozarē, tostarp normatīvajā regulējumā, tirgus struktūrā un pieejā infrastruktūrai. Tirgus uzraudzības mērķis bija veikt konkurences situācijas novērtējumu tirgū un analizēt konkrētā tirgus struktūru Latvijā, noskaidrojot tirgus dalībniekus, kas darbojas metāllūžņu iepirkuma tirgū (pamatā melno un krāsaino metāllūžņu tirgū) un esošo tirgus dalībnieku darbības ietekmi uz konkurenci.

KP Tirgus uzraudzībā secinājusi, ka Latvijas melno un krāsaino metāllūžņu tirgū joprojām darbojas samērā liels uzņēmumu skaits, tomēr pēdējā desmitgadē šis skaits ir sarucis gandrīz divas reizes, kas var ilgtermiņā samazināt konkurenci. Tāpat konstatēts, ka TOLMETS grupas uzņēmumiem pieder gandrīz puse no visiem aktīvajiem metāllūžņu pieņemšanas laukumiem, turklāt 2023. gadā tie kontrolēja 57,8 % no visa nozares apgrozījuma. Šāda tirgus vara, ko pastiprina TOLMETS grupas uzņēmumu darbības mēroga radītās priekšrocības un izteikta vertikālā integrācija, TOLMETS uzņēmumiem kontrolējot visu darbības ķēdi no metāllūžņu savākšanas līdz to realizācijai, ievērojami apgrūtina mazāku tirgus dalībnieku iespējas konkurēt vienlīdzīgos apstākļos.

- **Tirgus uzraudzībā identificētas arī barjeras jaunu uzņēmumu ienākšanai metāllūžņu iepirkuma tirgū**

Normatīvās prasības, tostarp atļauju saņemšanas process un finanšu

nodrošinājuma apmērs, ir laikietilpīgas un finansiāli apgrūtināšas, savukārt pieņemšanas laukumu izveide bieži sastopas ar sarežģījumiem gan regulējuma, gan sabiedrības pretestības dēļ. Papildus tam ir nepieciešamas ievērojamas sākotnējās investīcijas, to atmaksāšanās periods ir ilgstošs, kā arī ir nepieciešams iegādāties specifiskas iekārtas. Jaunajiem tirgus dalībniekiem problēmas ienākt metāllūžņu iepirkuma tirgū rada arī apsvērums, ka tirgū dominē uzņēmums, kas spēj piedāvāt izdevīgākus sadarbības noteikumus pārstrādāto metāllūžņu apjoma dēļ. Tas savukārt samazina mazāku tirgus dalībnieku iespējas efektīvi konkurēt, kas var ietekmēt tirgus dinamiku.

Tirgus uzraudzība par norēķinu termiņu piemērošanas praksi svaigu augļu, dārzeņu un ogu piegādes ķēdē Latvijā

Tirgus uzraudzības galvenais mērķis bija padziļināti analizēt norēķinu termiņu piemērošanas praksi ātrbojīgo preču piegādes ķēdē, izvērtējot, vai sadarbībā starp piegādātājiem un iepircējiem tiek ievēroti NTPAL noteiktie samaksas termiņi.

- **Mazo saimniecību kooperācija attīstās lēni**

Tirgus uzraudzībā konstatēts, ka lielāko daļu augļu, ogu un dārzeņu audzētāju Latvijā veido mazās saimniecības, kuru skaits samazinās galvenokārt tieši šo saimniecību slēgšanas dēļ. Vienlaikus secināts, ka jaunu kooperatīvu veidošanās nozarē norit lēni, bet infrastruktūras trūkums (piemēram, uzglabāšanas jaudas) ierobežo saimniecību attīstību un eksporta iespējas. Tādēļ KP aicināja audzētājus izvērtēt kooperācijas iespējas, lai uzlabotu resursu izmantošanu, loģistiku un sarunu pozīcijas ar iepircējiem.

- **Neprecīzi norēķinu termiņu kritēriji līgumos**

KP konstatēja, ka līgumos par norēķinu termiņiem ne vienmēr kā atskaites punkts tiek izmantota preču piegādes diena, kā to nosaka NTPAL. Neprecīzi norēķinu termiņu formulējumi var radīt riskus piegādātāju un iepircēju sadarbībā, tādēļ KP aicināja iepircējus iepirkumu sagatavošanā ievērot normatīvo regulējumu un nodrošināt korektu norēķinu termiņu aprēķinu.

- **Maksājumu kavējumi mazumtirdzniecībā un vairumtirdzniecībā**

Tirgus uzraudzībā konstatētas indikācijas, ka daļā gadījumu maksājumi tiek veikti ar kavēšanos, lai gan līgumos noteiktie termiņi formāli atbilst NTPAL prasībām. Konstatētie kavējumi svārstījās no dažām dienām līdz pat vairākiem mēnešiem pēc preču piegādes. Ņemot vērā konstatēto, KP aicināja iepircējus nodrošināt savlaicīgus norēķinus un ierosināja vairākas pārkāpuma lietas.

- **Atšķirīga attieksme pret Latvijas un ārvalstu piegādātājiem**

KP konstatēja, ka daļā līgumu ar Latvijas piegādātājiem paredzēti stingrāki līgumsodi un apdrošināšanas prasības nekā ārvalstu piegādātājiem. KP aicināja iepircējus nodrošināt vienlīdzīgu pieeju visiem piegādātājiem un pārskatīt sankciju piemērošanu, ievērojot labticības un godprātības principus.

- **Nozares iesaiste un turpmākie soļi**

KP aicināja nozares asociācijas aktīvāk pārstāvēt audzētāju intereses, apkopot

informāciju par norēķinu termiņu ievērošanu un ziņot par NTPAL pārkāpumiem. Tāpat KP rosināja veidot starpinstitucionālu sadarbību ar nozares asociācijām un valsts institūcijām, lai uzlabotu datu vākšanu, koordināciju un atbalsta politikas veidošanu lauksaimniecības un pārtikas nozarē.

Tirgus uzraudzība par Dienvidkurzemes novada pašvaldības rīkotajiem iepirkumiem

KP konstatēja, ka Dienvidkurzemes novada pašvaldības (turpmāk – Pašvaldība) un tās iestādes “Komunālā pārvalde” (turpmāk – Komunālā pārvalde) veiktajos auto iegādes un nomas iepirkumos, kā arī Pašvaldības kapitālsabiedrības SIA “GROBIŅAS HES” teritorijas uzturēšanas un labiekārtošanas darbu publiskajos iepirkumos ilgstoši tikušas piemērotas prasības, kas ierobežoja konkurenci un sašaurināja pretendentu loku, kā rezultātā vairāku gadu garumā iepirkumos uzvarēja vieni un tie paši uzņēmumi.

- **Konkurenci ierobežojošas prasības Pašvaldības un Komunālās pārvaldes auto iepirkumos**

Analizējot auto iegādes un nomas iepirkumus no 2021. gada, KP identificēja sistemātiskus konkurences ierobežojumus, kas ietekmēja gan pretendentu loku, gan piedāvājumu daudzveidību. Biežāk konstatētie ierobežojumi ietvēra prasību nodrošināt regulāro apkopju veikšanu noteiktā attālumā no pasūtītāja adreses, kā arī savstarpēji cieši saistītas tehniskās prasības, kas faktiski ļāva kvalificēties tikai konkrētiem auto modeļiem. Tāpat iepirkumi netika dalīti lotēs un tika noteikti nepamatoti īsi piegādes termiņi, kas būtiski ierobežoja konkurenci.

- **Konkurenci ierobežojošas prasības Pašvaldības SIA “GROBIŅAS HES” iepirkumos**

Pašvaldības SIA “GROBIŅAS HES” teritorijas uzturēšanas un labiekārtošanas darbu iepirkumos 2023.–2025.gadā KP konstatēja prasību par pakalpojuma sniedzēja tehnikas novietnes atrašanās vietu 10–15 km attālumā no juridiskās adreses. KP secināja, ka šāda prasība ikdienišķiem, iepriekš plānojamiem darbiem nav samērīga un nepamatoti ierobežo konkurenci, liedzot piedalīties uzņēmumiem, kas spētu nodrošināt saimnieciski izdevīgākus risinājumus.

Tiesvedības par Konkurences padomes lēmumiem

2025. gadā nozīmīgi resursi veltīti iestādes pārstāvniecībai tiesās. Pārskata perioda noslēgumā dažādās instancēs ir aktīvas 14 tiesvedības un kopumā nodrošināta KP pārstāvība 12 tiesas sēdēs. Šogad sešos gadījumos tiesa pieņēmusi KP labvēlīgus vai daļēji labvēlīgus nolēmumus, savukārt pilnībā noslēgtajās tiesvedībās visos gadījumos KP lēmumi atstāti galīgā spēkā.

Pārskata periodā tiesas atstājušas spēkā KP lēmumus lietās par netaisnīgiem līgumsodiem pārtikas piegādātājiem, kā arī aizliegtas vienošanās pārkāpumiem, uzņēmumiem apmainoties ar komerciāli sensitīvu informāciju iepirkumu procesos. Tāpat sniegti divi viedokļi Satversmes tiesai, kā arī Eiropas Savienības tiesas prejudiciālo jautājumu tiesvedībā izskatāmi jautājumi saistībā ar KP pieņemtajiem lēmumiem.

Vienlaikus būvnieku karteļa lietā Augstākās tiesas Senāts pieņēmis KP nelabvēlīgu spriedumu, atceļot Administratīvās apgabaltiesas spriedumu un nododot lietu jaunai izskatīšanai.

Kopumā 2025. gadā valsts kasē iemaksāti naudas sodi 1 525 702 EUR apmērā.

Būtiskākās tiesvedības

Senāts noraidīja MKP lūgumu par pagaidu aizsardzību

2025. gada 14. novembrī Augstākās tiesas Senāts atcēla Administratīvās apgabaltiesas lēmumu un noraidīja SIA “Mārupes komunālie pakalpojumi” lūgumu par pagaidu aizsardzības noteikšanu. Tādējādi uzņēmumam bija pienākums izpildīt KP lēmumā noteikto – atjaunot papildu pakalpojumu un nodrošināt klientiem iespēju papildu ūdens patēriņa skaitītājus uzstādīt vai nomainīt arī ar citu sertificētu komersantu starpniecību, kā arī par to informēt klientus publiski.

**KP 2025. gada 26. jūnijā pieņēma lēmumu, ar kuru konstatēts, ka SIA “Mārupes komunālie pakalpojumi” ir ļaunprātīgi izmantojusi dominējošo stāvokli, ierobežojot konkurenci papildu ūdens patēriņa skaitītāju uzstādīšanas un maiņas tirgū Mārupes novadā, uzņēmumam tika piemērots naudas sods 78 055,79 EUR apmērā un noteikti tiesiskie pienākumi konkurences kropļojumu novēršanai.*

2025. gada 22. decembrī Latvijas Republikas Senāts atteicās ierosināt kasācijas tiesvedību lietā par KP 2014. gada 7. augusta lēmumu attiecībā uz AS “KIA Auto” un tās mātes sabiedrības AS “Tallinna Kaubamaja” darbībām. Tādējādi noslēdzās vairāk nekā 11 gadus ilga tiesvedība un stājās spēkā KP lēmums, ar kuru konstatēts konkurences tiesību pārkāpums, uzņēmumiem nepamatoti ierobežojot klientu iespējas garantijas periodā veikt automobiļu apkopi un remontu pie neatkarīgiem pakalpojumu sniedzējiem. Abiem uzņēmumiem solidāri piemērots naudas sods 134 514,43 EUR

apmērā.

Lēmumi par procesuālajiem pārkāpumiem

2025. gadā papildus pieņemti divi procesuālo pārkāpumu lēmumi, ņemot vērā uzņēmumu nesadarbošanos ar KP procesuālo darbību laikā. KP par šiem pārkāpumiem uzņēmumiem piemērojusi naudas sodus.

Vienā gadījumā KP lēmums saistīts ar lietas dalībnieka SIA “Sēme” nesadarbošanos procesuālo darbību laikā, liedzot interneta piekļuvi valdes locekļa datoram un atsakoties sniegt paskaidrojumus KP amatpersonām. Par izmeklēšanas kavēšanu uzņēmumam piemērots naudas sods vairāk nekā 46 tūkst. EUR apmērā.

Otrajā gadījumā procesuālā pārkāpuma lēmums pieņemts attiecībā uz SIA “SILTUMTEHSERVISS” par nesadarbošanos procesuālo darbību laikā, dzēšot KP lietas izpētei nepieciešamo informāciju. Ņemot vērā procesuālo darbību būtisko nozīmi pārkāpumu atklāšanā, par izmeklēšanas kavēšanu uzņēmumam piemērots naudas sods vairāk nekā 26 tūkst. EUR apmērā.

Juridiskā departamenta direktors Andris Eglons:

“2025. gada tiesvedības ir sniegušas būtiskas judikatūras atziņas konkurences materiālo tiesību jomā, vienlaikus sniedzot atbildi par sen konstatēto problēmsituāciju. Proti, administratīvās apgabaltiesas spriedums lietā par AS “KIA Auto” garantijas nosacījumiem, kas palicis negrozīts ar Senāta lēmumu, beidzot vieš skaidrību par līdz šim diskutablu jautājumu attiecībā uz autoražotāju tiesībām ierobežot garantijas darbības nosacījumus, ja remontdarbi tiek veikti pie neatkarīgiem servisiem. Apgabaltiesa apstiprināja KP pozīciju, ka vertikāla vienošanās, kas automobiļu īpašniekiem uzliek pienākumu vai tos novirza remontu un apkopi veikt tikai pie ražotāja pilnvarotajiem pārstāvjiem, kā arī izmantot oriģinālās rezerves daļas regulārajās tehniskajās apkopēs, lai garantija paliktu spēkā, ir kvalificējama kā konkurences ierobežojums pēc sekām Konkurences likuma 11. panta pirmās daļas 7. punkta izpratnē. Tiesa uzsvēra, ka, atrodoties pozīcijā, kad vienošanās dalībnieki aizņem gandrīz 100 % konkrētā tirgus daļas, iespējamās konkurenci ierobežojošās sekas ir pietiekami būtiskas – tiek ierobežota neatkarīgo remontētāju un analogo rezerves daļu ražotāju piekļuve tirgum, kas galarezultātā nodara kaitējumu patērētājiem, samazinot to izvēles iespējas un kavējot lejupejošu spiedienu uz remonta pakalpojumu cenām.”

Komunikācija un sadarbība

Sadarbība

- 110 starpinstitūciju tikšanās
- 87 tikšanās ar uzņēmējiem un NVO

Izglītošana

- 54 izglītojoši pasākumi
- 10 konkurences tiesību skolas vebināri, izglītojot 1800 dalībniekus

Komunikācija

- 48 intervijas
- 3 preses konferences
- 120 preses relīzes

2025. gadā KP pārstāvji **piedalījās 54 iestādes vai citu organizāciju rīkotajos izglītojošajos pasākumos.**

Lai veicinātu godīgas konkurences vides attīstību, KP aizvadīja **110 starpinstitūciju sadarbības tikšanās**, tiekoties ar dažādu iestāžu un institūciju pārstāvjiem.

KP aizvadīja **87 tikšanās ar uzņēmējiem un nevalstiskajām organizācijām**, lai diskutētu par konkurences attīstību un izaicinājumiem dažādās nozarēs un veicinātu godīgas konkurences principu ievērošanu. Papildus iestāde šīm mērķa grupām nodrošināja informatīvos seminārus par dažādiem konkurences tiesību ievērošanas aspektiem.

2025. gadā KP pārstāvji snieguši **48 intervijas medijiem**, kā arī tikušas organizētas **3 preses konferences.**

KP turpina aptvert plašāku auditoriju

2025. gadā KP turpināja aktīvi izmantot dažādus komunikācijas kanālus auditoriju sasniegšanai.

Kopā sagatavotas **120 preses relīzes**. Sociālo tīklu platformās (Facebook, X un LinkedIn) 2025. gadā kopumā tika sagatavotas **230 publikācijas** Facebook un LinkedIn platformās, kā arī vairāk nekā **100 publikācijas** platformā X. Tādējādi 2025. gadā KP minētajās sociālo tīklu platformās sasniedza aptuveni **310 tūkstošus lielu auditoriju**, kas, salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu, ir pieaugums par **teju 100 tūkstošiem.**

Izglītošanas pasākumi konkurences vides uzlabošanai

Pēdējie sabiedriskās domas aptaujas (2024. gadā) rezultāti parādīja, ka par galveno Latvijas konkurences vides attīstības kavēkli tiek uzskatītas aizliegtas

vienošānās jeb karteļi publiskajos iepirkumos, otrajā vietā atstājot uzņēmumu dominējošā stāvokļa ļaunprātīgu izmantošanu un trešajā vietā – valsts un pašvaldību pieņemtos lēmumus un darbības, kas nepamatoti kropļo konkurenci.

Tādēļ iestāde 2025. gadā būtiskākos izglītošanas resursus virzīja uz prioritāro mērķa grupu – **uzņēmēju, uzņēmēju juridisko pārstāvju, iepirkumu rīkotāju un publisku personu** – izglītošanu.

KP aizsāktās iniciatīvas “Konkurences tiesību skolas” ietvaros rīkoti **10** vebināri, izglītojot aptuveni **1800** tirgus dalībniekus un to pārstāvjus. Tika aptverti tādi jautājumi kā aizliegtas vienošanās, konkurences neitralitāte, publisku personu līdzdalības pārvērtēšana kapitālsabiedrībās, negodīgas tirdzniecības prakse un apvienošānās ziņojumu sagatavošana, kā arī dominējoša stāvokļa ļaunprātīga izmantošana u. c. Dalībnieku sniegtā atgriezeniskā saite pēc apmācībām liecina, ka KP rīkotās apmācības lielākoties tiek novērtētas kā ļoti labas un vērtīgas. Īpaša uzmanība šogad tikusi veltīta **KP jaunajai funkcijai** – atbalsta sniegšana publiskajiem pasūtītājiem konkurences pārkāpumu rezultātā radīto zaudējumu apzināšanai – **izglītojot vairāk nekā 200 dalībnieku**.

Lai veicinātu uzņēmēju un publisku personu izpratni par konkurences tiesībām, 2025. gadā KP ir **izstrādājusi sešus informatīvos materiālus**, piemēram, metodisko materiālu par sadarbību starp KP un publiskajiem pasūtītājiem zaudējumu par konkurences tiesību pārkāpumu atgūšanā, vadlīnijas par tirdzniecību pašvaldību organizētos un atbalstītos publiskos pasākumos, informatīvu materiālu par kritērijiem svaigu augļu, dārzeņu un kartupeļu atzišanai par ātrbojīgām lauksaimniecības un pārtikas precēm, kā arī informatīvus materiālus par lietas izbeigšanu ar rakstveida apņemšanos un saistošajiem noteikumiem konkurences tiesību pārkāpumu lietās.

Lai uzlabotu arī sadarbības partneru zināšanas par konkurences tiesībām, kā arī informētu par to iespējām līdzdarboties konkurences tiesību pārkāpumu atklāšanā, KP rīkojavairākus pasākumus ar vairākām iestādēm. Piemēram, KP jau otro gadu pēc kārtas uzņēma sadarbības partnerus ES finanšu interešu aizsardzības koordinācijas dienesta (AFCOS) ēnošanas iniciatīvas ietvaros. Pasākumā piedalījās KP sadarbības partneri no Centrālās finanšu un līgumu aģentūras, iepirkumu uzraudzības biroja, Valsts ieņēmumu dienesta, Finanšu ministrijas, Lauku atbalsta dienesta un Valsts policijas.

KP otro gadu pēc kārtas uzņēma savus sadarbības partnerus ES finanšu interešu aizsardzības koordinācijas dienesta (AFCOS) ēnošanas iniciatīvas ietvaros

KP priekšsēdētāja Ieva Šmite intervijā TV3 ziņu raidījumā “900 sekundes”, pastāstot par aktuālākajiem jautājumiem Konkurences padomē

KP priekšsēdētāja Ieva Šmite piedalījās diskusijā “Valsts kapitāls – inovāciju dzinējspēks vai stabilitātes garants?”, kas notika Valsts inovatīvo kapitālsabiedrību iniciatīvas (VIKI) rīkotajā Inovāciju forumā

KP priekšsēdētāja Ieva Šmite piedalījās Iepirkumu forumā - lielākajā iepirkumu nozares pasākumā Latvijā, kas pulcēja nozares profesionāļus, ekspertus, iepirkumu politikas veidotājus, valsts un pašvaldību iestāžu, kā arī uzņēmumu pārstāvjus – gan pasūtītājus, gan piegādātājus.

KP, turpinot tradīciju, organizēja KP Ziemassvētku labdarības izsoli, gūtos ienākumus ziedojot Labdarības maratonā "Dod pieci!"

Konkurences nedēļa "Konkurences tiesību nedēļa"

Uzsverot konkurences tiesību nozīmi godīgas uzņēmējdarbības vides stiprināšanā un efektīvas konkurences uzraudzībā, KP no 10.–14. novembrim rīkoja Konkurences tiesību nedēļu. Tajānorisinājās vairāki nozīmīgi pasākumi konkurences tiesību praktiķiem, publiskā sektora pārstāvjiem, ekspertiem un uzņēmējiem, tostarp konference par konkurences neitralitāti, kā arī par ikgadēju tradīciju kļuvušais Juristu forums.

Konkurences tiesību nedēļas atklāšanas pasākumā 10. novembrī KP priekšsēdētāja Ieva Šmite prezentēja iestādes būtiskākos darbības rādītājus pēdējo gadu griezumā un iezīmēja KP prioritātes turpmākajam periodam. Vienlaikus tika sniegts ieskats konkurences aktualitātēs Lietuvā un Igaunijā, uzsverot Baltijas valstu sadarbības nozīmi konkurences uzraudzības

stiprināšanā.

Pasākumā tika prezentēts arī KP izstrādātais Nozaru konkurences novērtējuma pārskats, kas kalpos kā būtisks instruments konkurences situācijas monitorēšanai dažādos tirgos un nozarēs.

Tāpat atklāšanas dienā norisinājās paneldiskusija “Vai banku sektorā pastāv konkurence?”, diskutējot par konkurences dinamiku finanšu sektorā un iespējamajiem izaicinājumiem tā attīstībā.

Klātienē atklāšanas pasākumu apmeklēja aptuveni **40 dalībnieki**, savukārt **pasākuma tiešraidi skatījās aptuveni 500 interesentu.**

Konkurences tiesību nedēļā 13. novembrī norisinājās konference par konkurences neitralitāti. Pasākuma laikā tika sniegts atskats uz paveikto pēdējos piecos gados, izceļot nozīmīgākās lietas, pārrunas un statistiku, kā arī tika aplūkoti konkurences neitralitātes piemērošanas praktiskie un problēmjautājumi.

Paneldiskusijā tika analizēta konkurences neitralitātes regulējuma efektivitāte un apspriesta tā iespējamā attīstība nākotnē.

Konferenci klātienē apmeklēja aptuveni **70 dalībnieki**, savukārt **pasākuma tiešraidi skatījās aptuveni 300 interesentu.**

Noslēdzot Konkurences tiesību nedēļu, 14. novembrī tika aizvadīts desmitais KP organizētais Juristu forums, kurā tika apspriesti vairāki aktuāli konkurences tiesību piemērošanas jautājumi. Dalībnieki iepazinās ar iecietības programmas aptaujas rezultātiem, diskutēja par karteļu iespējamu pastāvēšanu darba tirgū, kā arī aplūkoja boikota tiesiskos aspektus un zaudējumu piedziņas praksi konkurences tiesību pārkāpumu gadījumos. Forumā noslēgumā tika prezentēts arī mākslīgā intelekta rīks KP lēmumu analīzei.

Juristu forumu klātienē apmeklēja aptuveni 50 dalībnieki.

Konkurences nedēļas atklāšanas pasākumā KP Ekonomiskās analīzes un apvienošanās departamenta vecākā ekonomiste Krista Munkevica prezentē KP izstrādāto Nozaru konkurences novērtējuma pārskatu

Konkurences nedēļā notika Baltijas Konkurences konference. Divu dienu laikā tajā pulcējās Latvijas, Lietuvas un Igaunijas konkurences iestāžu vadība

Konkurences nedēļā notika Konkurences neitralitātes konference. Paneļdiskusijā tika analizēta konkurences neitralitātes regulējuma efektivitāte un apspriesta tā iespējamā attīstība nākotnē

Noslēdzot Konkurences tiesību nedēļu, 14. novembrī tika aizvadīts desmitais KP organizētais

Konkurences kultūras veicināšana jaunās auditorijās

2025. gadā KP turpināja veicināt skolēnu un studentu izpratni par konkurences politiku un iestādes darbību.

Sadarbībā ar ELSA Latvia KP rīkoja **Lawyers@Work** izglītojošo pasākumu tiesību zinātņu studentiem, kur studentiem bija iespēja uzzināt tuvāk par KP darbību un struktūru, kā arī jurista ikdienas pienākumiem KP.

Pavasārī KP piedalījās “**Ēnu dienā**”, uzņemot skolēnus, kuri iepazinās ar Konkurences veicināšanas departamenta ikdienas darbu, konkurences regulējuma nozīmi un iestādes lomu godīgu konkurences apstākļu nodrošināšanā. Ēnu dienas laikā skolēni guva ieskatu arī KP darbā valsts un pašvaldību rīcības uzraudzībā un normatīvā regulējuma pilnveidē, veicinot godīgas konkurences principu ievērošanu.

Tāpat 2025. gadā KP turpināja sadarbību ar augstākās izglītības iestādēm, sniedzot 5 lekcijas dažādās Latvijas augstskolās.

Piemēram, **Latvijas Universitātes Juridiskajā fakultātē** KP pārstāvji lasīja vieslekciju maģistra studiju programmas studentiem kursā par tirgus, konkurences un saimnieciskās darbības tiesībām, sniedzot ieskatu KP juristu ikdienas darbā, aktuālākajos lēmumos un tiesvedībās, kā arī aktīvi iesaistoties diskusijās un studentu referātu izvērtēšanā.

Tāpat KP uzņēma studentus arī pie sevis – iestādē viesojās **Rīgas Juridiskās augstskolas (RGSL) studenti**, ar kuriem tikšanos vadīja KP darbinieki – RGSL absolventi, daloties pieredzē par studiju laikā iegūtajām zināšanām un to praktisko pielietojumu darbā KP.

Padziļinot studentu zināšanas par konkurences tiesību praktisko piemērošanu, KP pārstāvji lasīja vieslekciju LU Juridiskās fakultātes maģistra studiju programmas studentiem.

Veicinot skolēnu izpratni par konkurences nozīmi un iestādes darbu, KP piedalījās 2025. gada Ēnu dienā, iepazīstinot skolēnus ar Konkurences veicināšanas departamenta ikdienas uzdevumiem.

Daloties praktiskajā pieredzē un stiprinot saikni starp akadēmisko vidi un valsts pārvaldi, KP viesojās Rīgas Juridiskās augstskolas studenti.

Starptautiskā darbība

2025. gadā KP pārstāvji ir veicinājuši Latvijas atpazīstamību un stiprinājuši iestādes pozīcijas starptautiskajā vidē, **apmeklējot 58 starptautiskus pasākumus**, piemēram, W@CompetitionNordic, CompLaw: Nordic, Fordham Heads of Authority roundtable, kā arī citās konferencēs.

2025. gada 19.–23. maijā Latvijā pieredzes apmaiņas vizītē viesojās Ukrainas Antimonopola komitejas delegācija, lai stiprinātu institucionālās kapacitātes un gūtu praktisku ieskatu konkurences un valsts atbalsta politikas īstenošanā Eiropas Savienības dalībvalstī. KP visas nedēļas garumā izglītoja kolēģus no Ukrainas par dažādiem konkurences tiesību un politikas jautājumiem, kas ir būtiski tiesiskās vides stiprināšanai atbilstoši Eiropas Savienības standartiem.

Savukārt 10. septembrī Latvijā norisinājās EK Konkurences ģenerāldirektorāta (DG Comp) pārstāvju vizīte, kurā tika diskutēts par Latvijas konkurences politikas un EK aktualitātēm un plāniem konkurences tiesību piemērošanā. Papildus septembrī OECD eksperti veica Latvijas konkurences politikas un KP efektivitātes novērtējumu, tiekoties gan ar KP pārstāvjiem, gan ar ministriju, sadarbības iestāžu, sociālo partneru u. c. pārstāvjiem. Novērtējuma gala ziņojumu paredzēts prezentēt 2026. gada jūnijā.

2025. gada 11.–12. novembrī notika **Baltijas Konkurences konference**, kas šogad norisinājās jau 21. reizi. Divu dienu laikā tajā pulcējās **Latvijas, Lietuvas un Igaunijas konkurences iestāžu vadība**, eksperti un juristi, lai dalītos pieredzē, meklētu efektīvākus risinājumus turpmākai sadarbībai un stiprinātu konkurences uzraudzību Baltijas reģionā.

KP arī piedalās arī divos OECD vadītos TSI projektos kopā ar vairākām citām ES dalībvalstu konkurences iestādēm:

- 1) 2025. gadā turpinājās aktīvs darbs pie TSI projekta – digitālo tirgus dažādās nacionālajās valstīs izpētes, kas tiek īstenots kopā ar OECD, EK, Poliju un pārējām Baltijas valstīm;
- 2) 2025. gada septembrī Parīzē tika uzsākts jauns TSI projekts, kura mērķis ir stiprināt aizliegtu vienošanos atklāšanu un ziņošanu par tām publiskajos iepirkumos un kas tiek izstrādāts sadarbībā ar EK, OECD un vairākām ES dalībvalstīm.

Papildus izglītojošiem pasākumiem 2025. gadā KP sagatavoja vai līdzdarbojās **102 starptautisku dokumentu izstrādē**, daloties ar savu pieredzi konkurences tiesību piemērošanā.

KP eksperti aktīvi piedalījās 40 EK Konkurences tīkla darba grupās, tajā skaitā arī uzstājās ar prezentācijām.

KP padomes loceklis Kārlis Pīgēns 4. decembrī ar vienbalsīgu OECD Konkurences komitejas dalībvalstu balsojumu tika ievēlēts uz trešo termiņu pēc kārtas OECD Konkurences komitejas Birojā, turpinot iesākto darbu pie starptautiskās konkurences politikas veidošanas arī 2026. gadā.

KP priekšsēdētājas Ievas Šmites dalība DG Meeting sanāsmē Itālijā 26.– 27.novembrī

Baltijas Konkurences konferencē, kas šogad notika Latvijā, pulcējās Latvijas, Lietuvas un Igaunijas konkurences iestāžu darbinieki

Ukrainas Antimonopola komitejas delegācijas vizīte Latvijā 19.– 23. maijā

Inovācija un digitalizācija

2025. gadā KP būtiski attīstīja inovatīvus uzraudzības un izmeklēšanas instrumentus, īstenojot gan jaunas pieejas pārkāpumu atklāšanā, gan stratēģiskus projektus datu analīzes un konkurences stiprināšanas jomā.

Inovativa pieeja pārkāpuma lietu izmeklēšanā

KP pirmo reizi ierosināja pārkāpuma izpētes lietu, izmantojot iestādes izstrādāto datu monitoringa rīku. Izpēte saistīta ar kafijas automātu izplatīšanas tirgu un iespējamām pārkāpumiem aizliegtu vienošanos jomā. Šajā lietā pirmo reizi iestādes pastāvēšanas vēsturē tika veikta vienlaicīga inspekcija visās trīs Baltijas valstīs, piedaloties Lietuvas un Igaunijas konkurences iestāžu kolēģiem.

Latvijas Nozaru konkurences novērtējuma pārskats

Latvijas Nozaru konkurences novērtējuma pārskats ir pirmais šāda mēroga konkurences “kartējums”, kas sistemātiski analizē 210 nozares, vairāk nekā 116 000 uzņēmumus un 486 000 gada pārskatu. Tas sniedz objektīvu pamatu izpratnei par tirgu attīstības tendencēm un to, kur konkurence darbojas sabiedrības interesēs.

Pārskats nodrošina precīzu konkurences līmeņa novērtējumu, vienotā metodoloģijā mērot tirgus koncentrāciju, dinamiku un rezultātus visā tautsaimniecībā, skaidri parādot nozares, kur konkurence ir spēcīga un kur tā vājinās.

Pilnais Nozaru konkurences novērtējuma pārskata pētījums tiks publicēts 2026. gada 1. ceturksnī, un turpmāk tas kļūs par ikgadēju ziņojumu, kas sistemātiski stiprinās konkurences vidi Latvijā.

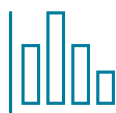
E- apvienošanās ziņojumu iesniegšana

E-apvienošanās ziņojuma iesniegšanas iespējas ir KP projekts, kas ļaus tirgus dalībniekiem vieglāk un ērtāk iesniegt apvienošanās ziņojumus, ietaupot to finanšu un laika resursus.

2025. gadā ir pabeigta projekta 1. posma izstrāde, darbs pie rīka turpināsies arī 2026. gadā,

Skrīninga rīks karteļu uzraudzībai

Skrīninga rīks karteļu uzraudzībai ir inovatīvs projekts, kas tiek īstenots ciešā sadarbībā starp KP, Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroju, Latvijas Universitāti un Rīgas Tehnisko universitāti. Šī četru pušu līguma ietvaros tiek izstrādāts specializēts skrīna rīks, kura mērķis ir efektīvi atklāt un novērst karteļu veidošanos publisko iepirkumu jomā.

Projektā plānots līdz šā gada beigām ieviest jauno rīku, kas balstīts uz detalizētu

publisko iepirkumu datu analīzi karteļu kontekstā. Izstrādē tiek izmantotas augstākās standarta prakses un pieredze no EK un citu konkurenci uzraugošo iestāžu darba modeļiem, īpaši ņemot vērā Dānijas un Somijas veiksmīgos risinājumus šajā jomā. Šis rīks būs nozīmīgs instruments, lai stiprinātu konkurences uzraudzību Latvijā un veicinātu godīgu tirgus vidi.

Nepaziņotu apvienošanas monitorings

Lai identificētu nepaziņotas apvienošanās, kas var radīt negatīvu ietekmi uz konkurenci un patērētājiem, 2025. gadā KP ieviesa proaktīvu apvienošanas monitoringa sistēmu, kas ietver sekošanu līdzī visām uzņēmumu īpašnieku izmaiņām, kas tiek reģistrētas valsts reģistros.

Kopš monitoringa uzsākšanas dienā tiek veiktas desmitiem sākotnējās pārbaudes, no kurām tiek identificētas tādas, kas rada nepieciešamību pēc papildu apstākļu noskaidrošanas. 2025. gadā KP identificējusi 30 šādu gadījumu, kuros tika veikta papildu pārbaude. Nevienā no gadījumiem nav konstatēts, ka tirgus dalībnieki būtu neievērojuši Konkurences likumā noteiktās apvienošanās prasības.

Konkurences padomes pārvaldība

KP darbības rezultatīvie rādītāji

2025. gadā KP kopumā ir sasniegusi plānotos rezultatīvos rādītājus, kas iestādei noteikti budžeta apakšprogrammā “Konkurences politikas ieviešana”.

Vairākās rezultatīvo rādītāju pozīcijās, t.sk. attiecībā uz pārkāpuma lietu izmeklēšanu, izpētes pasākumiem konkurences neitralitātes nodrošināšanai, izvērtēto tirgus dalībnieku plānoto apvienošanas ietekmi uz konkurences vidi, spēkā atstāto iestādes lēmumu īpatsvaru, atzinumu un priekšlikumu sniegšanu, sabiedrības izglītošanu un starptautisko sadarbību, plānotā vērtība ir pārsniegta.

Rādītāja nosaukums /Pasākuma nosaukums	Plānotā vērtība	Izpilde
Augstas prioritātes tirgu izpētes <i>Pasākumu skaits ar augsto prioritāti</i>	14	14
Izpētes pasākumi (lietas un uzraudzības) konkurences neitralitātes nodrošināšanai <i>Pasākumu kopējais skaits</i>	9	12
Izvērtēta tirgus dalībnieku plānoto apvienošanās un vienošanās seku ietekme uz konkurējošo vidi <i>Lietu skaits/augstās prioritātes lietu skaits</i>	16	19
t. sk. veiktas padziļinātas izpētes apvienošanās lietās <i>Pasākumu kopējais skaits</i>	6	4
Pasākumi atbilstoši saņemtajiem iesniegumiem, nodrošinot aizsardzību pret konkurences tiesību iespējamajiem pārkāpumiem <i>Izvērtēti iesniegumi, par kuriem pieņemts Padomes lēmums</i>	40	38
Novērsti ierobežojumi no publisko personu darbības (sasniegtā pozitīva rezultāta īpatsvars pret visu veikto pasākumu skaitu) <i>Procentuāli (aprēķināms reizi gadā)</i>	30 %	48 %
Veiktas padziļinātas inspekcijās iegūto datu (e- pierādījumu) analīzes <i>Skaits (aprēķināms reizi gadā)</i>	10	28
Pabeigts administratīvais process tiesā un spēkā atstāto iestādes lēmumu īpatsvars <i>Procentuāli (aprēķināms reizi gadā)</i>	82 %	100 %
Sniegti viedokļi padomdevēju Komitejā Eiropas Komisijas lēmumu pieņemšanai <i>Pasākumu kopējais skaits</i>	3	3
Atbilstoši pasūtītāja lūgumam izvērtēti publiskie iepirkumi un sniegts viedoklis <i>Atzinumu skaits</i>	24	18
Pasākumi konkurences ideju popularizēšanai (sniegti skaidrojumi, atzinumi, priekšlikumi, nodrošināta normatīvo aktu un vadlīniju izstrāde, izglītošanas pasākumi) <i>Dokumentu skaits</i>	230	310

Stiprināta KP loma un atpazīstamība starptautiskā vidē (publikāciju un pasākumu skaits ar uzstāšanos) <i>Pasākumu kopējais skaits</i>	51	62
Darbinieku mainība (aizgājušo darbinieku skaits pret kopējo strādājošo skaitu) <i>Procentuāli (aprēķināms reizi gadā)</i>	15 %	39%
Darbinieku lojalitāte (darbinieku īpatsvars %, kuri aptaujā atbildējuši, ka turpinās tiesiskās attiecības ar iestādi turpmākos divus gadus) <i>Procentuāli (aprēķināms reizi gadā)</i>	85 %	82 %
Sabiedrības ieguvums no konkurences politikas īstenošanas <i>Miljoni eiro (vidēji trīs gadu periodā)</i>	30	44

Konkurences padomei piešķirtais finansējums un tā izlietojums

Ar savu darbību iestāde īsteno budžeta programmas “Godīgas konkurences nodrošināšana, iekšējā tirgus un patērētāju tiesību aizsardzība” (26.00.00) apakšprogrammu “Konkurences politikas ieviešana” (26.02.00).

Nr.p.k.	Finansiālie rādītāji	Iepriekšējā gadā (faktiskā izpilde)	Pārskata gadā		
			apstiprināts likumā	apstiprināts likumā (ar izmaiņām)	faktiskā izpilde
1	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	3 707 114	5 202 107	5 504 016	4 407 630
1.1.	dotācijas	3 707 114	5 202 107	5 504 016	4 407 630
2	Izdevumi (kopā)	3 707 114	5 202 107	5 504 016	4 407 630
2.1.	uzturēšanas izdevumi (kopā)	3 605 445	4 488 107	4 186 617	3 773 229
2.1.1.	kārtējie izdevumi	3 605 417	4 488 107	4 186 617	3 773 229
2.1.2.	subsīdijas, dotācijas un sociālie pabalsti	28	0	0	0
2.2.	izdevumi kapitālieguldījumiem	101 669	714 000	1 317 399	634 401

Konkurences padomes prioritārie uzdevumi 2026. gadā

KP 2026. gadā kā savas galvenās darbības prioritātes ir izvirzījusi smagāko konkurences tiesību pārkāpumu atklāšanu un novēršanu, padziļinātu tirgu uzraudzību veikšanu nozarēs, kas skar būtiskas sabiedrības intereses, kā arī iestādes procesu modernizāciju un digitalizāciju. Vienlaikus KP turpinās mazināt birokrātiju normatīvajā regulējumā un stiprināt konkurences kultūras izpratni sabiedrībā. Nosakot šīs piecas prioritātes, KP ir definējusi arī konkrētus sasniedzamos rezultātus, lai nodrošinātu mērķtiecīgu darbu un izmērāmus rezultātus.

Īstenojot KP darbības stratēģijas (2023.–2029.) izpildi un tās virsmērķa sasniegšanu, iestāde ir definējusi trīs prioritātes:

- 1) komandā ir profesionāli, iesaistīti un uz attīstību vērsti darbinieki;
- 2) uz rezultātu vēsta ikdienas darbība un sadarbība, nodrošinot būtisko konkurences ierobežojumu atklāšanu un konkurences veicināšanu;
- 3) inovatīva un ilgtspējīga darba vide.

Atbilstīgi minētajām trīs prioritātēm 2026. gadā KP ir izvirzījusi vairākus prioritāros uzdevumus.

Smagāko konkurences tiesību pārkāpumu atklāšana un novēršana

2026. gadā KP plāno izskatīt un pieņemt lēmumus vismaz 10 augstas prioritātes pārkāpumu lietās, īpašu uzmanību pievēršot kartelēm publiskajos iepirkumos, pārtikas mazumtirdzniecības sektoram, kā arī konkurences neitralitātes pārkāpumiem. Vienlaikus KP mērķis ir saglabāt augstu pieņemto lēmumu kvalitāti, paredzot, ka vismaz 82 % KP lēmumu stāsies spēkā, tostarp arī tajos gadījumos, kad tie tiek pārsūdzēti un atrodas izskatīšanā dažādās tiesu instancēs.

Papildus tam KP turpinās novērst mazāk nozīmīgus konkurences tiesību pārkāpumus, izmantojot brīdinājumus un prevencijas. KP izvirzījusi mērķi, ka vismaz 75 % identificēto konkurences ierobežojumu gadījumu tiks novērsti preventīvā ceļā, neierosinot pārkāpuma lietas.

Īstenojot šos uzdevumus, KP mērķis ir nodrošināt arī būtisku sabiedrības ieguvumu – vismaz 30 miljonu eiro apmērā vidēji trīs gadu periodā.

Tirgu uzraudzības

Otra KP prioritāte ir padziļināta tirgu uzraudzība. 2026. gadā KP plāno pabeigt tirgu uzraudzības pārtikas mazumtirdzniecības, veselības aprūpes, atkritumu apsaimniekošanas, enerģētikas un finanšu sektoros, kā arī publisko iepirkumu jomā informācijas tehnoloģiju nozarē.

KP mērķis ir ar tirgu uzraudzību palīdzību panākt konkurenci veicinošas izmaiņas analizētajos tirgos, tāpēc izvirzīts mērķis, ka vismaz 50 % KP sniegto ieteikumu tiks ņemti vērā un ieviesti praksē.

Modernizēti un digitalizēti procesi iestādē

KP turpinās procesu digitalizāciju un datu analīzē balstītu tirgu uzraudzību, lai stiprinātu iestādes efektivitāti un savlaicīgāk identificētu konkurences riskus dažādās nozarēs.

2026. gadā īpaša nozīme būs Nozaru konkurētspējas pārskatam – pirmajam datos balstītajam ekonomisko rādītāju analīzes rīkam, kas sniegs visaptverošu ieskatu konkurences situācijā un uzņēmējdarbības vidē nozaru griezumā valstī. Pārskata secinājumi un priekšlikumi par atsevišķām nozarēm tiks prezentēti 2026. gada pirmajā ceturksnī. Pirms tam KP plāno tikties ar iesaistīto nozaru pārstāvjiem un citām ieinteresētajām pusēm, lai pārrunātu pārskata pilnveidi un datu izmantošanas iespējas. Pilnā pārskata publikācija paredzēta 2026. gada otrajā ceturksnī.

Vienlaikus KP attīstīs karteļu skrīninga rīku, kas ar mākslīgā intelekta palīdzību veiks publisko iepirkumu dokumentu analīzi. Projekts tiek attīstīts sadarbībā ar Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroju, Latvijas Universitāti un Rīgas Tehnisko universitāti. Skrīninga rīka prototips jau ir izstrādāts, un šobrīd notiek tā pilnveide, testēšana un mašīnmācīšanās process. Šī rīka testēšanu pastāvošajā iepirkumu vidē plānots uzsākt 2026. gada otrajā ceturksnī un pabeigt līdz gada nogalei.

Tāpat KP turpina darbu pie apvienošanās ziņojumu iesniegšanas digitalizācijas. Šī projekta mērķis ir padarīt vieglāku apvienošanās ziņojumu iesniegšanas procesu, kas ļautu uzņēmējiem ietaupīt gan laiku, gan finanšu resursus. Projektu, atbilstoši piešķirtajam finansējumam, tiek plānots ieviest no 2027. gada.

Papildus tam KP turpina arī e-lietas ieviešanas procesu, piesaistot Eiropas Savienības fondu finansējumu. Šī projekta pabeigšana plānota līdz 2029. gada decembrim.

Birokrātijas mazināšana normatīvajā regulējumā un efektīvāka konkurences tiesību uzraudzība

Lai mazinātu birokrātiju normatīvajā regulējumā un padarītu efektīvāku konkurences tiesību regulējumu, 2026. gadā KP plāno virzīt vismaz divas normatīvo aktu iniciatīvas.

Tiek plānots, ka šogad turpinās virzību grozījumi Konkurences likumā, kas paredzēs lielāku amatpersonu atbildību par uzņēmumu iesaisti konkurences pārkāpumos. Tāpat iecerēti grozījumi NTPAL, lai ierobežotu termiņu preču sortimenta maiņai, precizētu noteikumus attiecībā uz sankciju noteikšanu un norēķinu termiņu par svaigiem augļiem, ogām un dārzeņiem. Vienlaikus plānots pilnveidot apvienošanās regulējumu, nosakot augstākus apvienošanās ziņojumu iesniegšanas sliekšņus un paplašinot saīsinātā ziņojuma piemērošanu. KP arī plāno harmonizēt nacionālo regulējumu attiecībā uz atsevišķām vertikālajām un

horizontālajām vienošanās, kas nav pakļautas vienošanās aizliegumam, ar Eiropas Savienības regulējumu.

Tāpat KP turpinās līdzdarboties pie konkurences neitralitātes regulējuma pilnveides, kura mērķis ir paredzēt vienkāršākus un skaidrākus nosacījumus un novērtējumu publisko personu līdzdalības iegūšanai vai saglabāšanai kapitālsabiedrībās, vienlaikus stiprinot atbildību par pārkāpumiem un iespēju prasīt zaudējumu atlīdzību konkurences neitralitātes pārkāpumu gadījumā.

Papildus tam KP turpinās aktīvi sniegt iebildumus un priekšlikumus attiecībā uz citu institūciju sagatavoto normatīvo regulējumu, lai mazinātu konkurences ierobežojumus tiesību aktu projektos, izvirzot mērķi, ka vismaz 30 % gadījumos KP priekšlikumi tiks ņemti vērā.

Efektīva konkurences kultūra/sabiedrības izglītošana

KP mērķis ir palielināt sabiedrības izpratni par godīgas konkurences nozīmi, tāpēc KP izvirzījusi mērķi sasniegt vismaz 5 % izpratnes pieaugumu sabiedrībā par godīgas konkurences nozīmi salīdzinoši ar 2024. gadā veiktajiem sabiedriskās domas aptaujas rezultātiem. Tāpat KP plāno turpināt aktīvi informēt sabiedrību par savas darbības rezultātiem un tādējādi palielināt sociālo tīklu auditoriju, kā arī sekotāju skaitu sociālajos medijos.

Vienlaikus 2026. gadā plānotas gan preses konferences par būtiskākajiem KP lēmumiem, gan apmācību pasākumi dažādām auditorijām, Konkurences tiesību nedēļa, kā arī dalība starptautiskos pasākumos.

Konkurences padome

KONKURENCES PADOMES

GADA PĀRSKATA 2025

iesniegumu apkopojums, par kuriem pieņemts KP Padomes lēmums

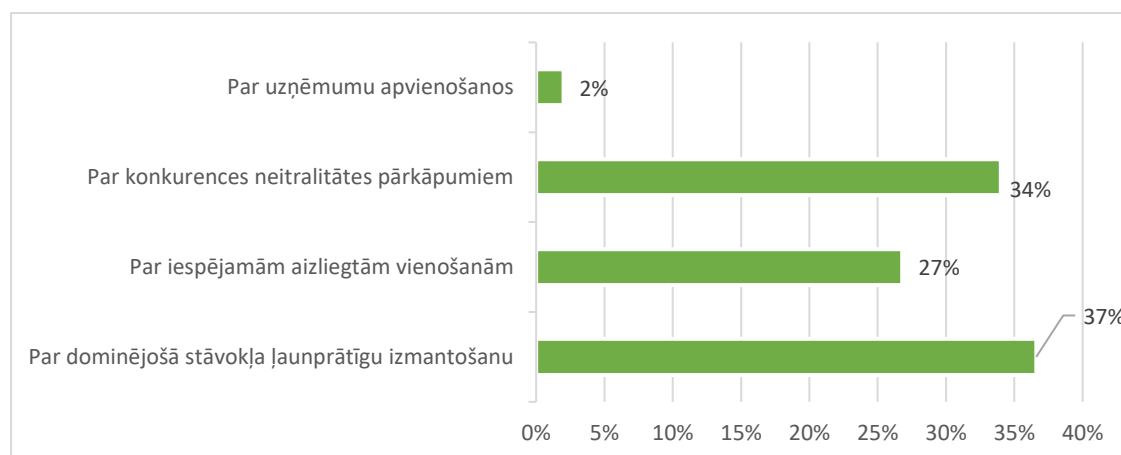
Pieņemtie lēmumi par saņemtajiem iesniegumiem

KP padomei ir pienākums lemt par iestādē saņemtajiem iesniegumiem – ierosinot pārkāpuma lietu, tirgus uzraudzību vai konkurenci ierobežojošas prakses izpēti. Savukārt gadījumos, kad pārkāpuma pazīmes netiek konstatētas, Padome var pieņemt lēmumu lietu neierosināt, vienlaikus sniedzot iesniedzējam pamatotu atbildi par sūdzībā norādīto problēmu pēc būtības.

Ņemot vērā KP ierobežotos resursus, iestādei ir tiesības noteikt iesniegumu prioritātes. Mazāk būtisku iespējamo pārkāpumu gadījumos, kad konkrētā rīcība vai iesaistītie tirgus dalībnieki neatstāj būtisku ietekmi uz konkurenci un tirgu, neatbilstības iespējams novērst nevis ar lietas ierosināšanu un sankciju piemērošanu, bet gan izmantojot preventīvus instrumentus – brīdinājumus vai pārrunu procedūras.

2025. gadā KP padome pieņēma 38 lēmumus par iestādē saņemtajiem iesniegumiem par iespējamiem konkurences tiesību pārkāpumiem. Vairāk nekā trešdaļa no visiem iesniegumiem (37 %) bija saistīti ar iespējamo dominējošā stāvokļa ļaunprātīgu izmantošanu, nedaudz vairāk nekā trešdaļa (34 %) – ar konkurences neitralitātes jautājumiem, bet vairāk nekā ceturtdaļa (27 %) – par iespējamām aizliegtām vienošanās. Savukārt jautājumi saistībā ar uzņēmumu apvienošanās veidoja 2 % no visiem iesniegumiem.

Iesniegumu tēmu dalījums

Iesniegumi par aizliegtām vienošanās

Lauksaimniecības izejvielu tirdzniecība

KP saņēma uzņēmuma iesniegumu saistībā ar minerālmēslu cenu informācijas apkopošanu un publiskošanu. Veicot iesnieguma izpēti, KP konstatēja, ka attiecīgās darbības ir veiktas vienpersoniski un nav saistītas ar saskaņotu rīcību ar citiem tirgus dalībniekiem. Līdz ar to KP nekonstatēja pazīmes, kas liecinātu par Konkurences likuma 11. pantā noteikto aizliegtās vienošanās pārkāpumu.

Remonta un apkopes pakalpojumi

KP saņēma uzņēmuma iesniegumu par iespējamu aizliegtu vienošanos remonta un apkopes pakalpojumu iepirkuma procedūras ietvaros. Aizdomas tika pamatotas ar vairāku pretendentu rīcību, tostarp viena pretendenta piedāvājuma atsaukšanu bez skaidrojuma un cita pretendenta piedāvājuma iesniegšanu pēc noteiktā termiņa, kā rezultātā gala piedāvājumu iesniedza tikai viens pretendents.

Izvērtējot iesniegumā norādītos apstākļus un pieejamo informāciju, KP nekonstatēja tādu pazīmju kopumu, kas pamatoti liecinātu par Konkurences likuma 11. panta pirmajā daļā noteiktā vienošanās aizlieguma iespējamu pārkāpumu starp iepirkuma pretendentiem. Līdz ar to netika konstatēts pamats iespējama pārkāpuma lietas ierosināšanai.

Ēdināšanas pakalpojumu sniegšana

KP saņēma uzņēmuma iesniegumu par iespējamu aizliegtu vienošanos saistībā ar dalības nosacījumiem iepirkumos par ēdināšanas pakalpojumu sniegšanu. Izvērtējot iesniegumā norādītos apstākļus, KP secināja, ka attiecīgā informācija bija plaši publiski pieejama, tostarp arī iespējamo Konkurences likuma pārkāpēju rīcībā.

Ņemot vērā minēto, KP lēma nerosināt Konkurences likuma pārkāpuma izpēti lietu, jo izpēte būtu nelietderīga un pastāvēja augsts risks, ka iespējamie pierādījumi jau ir dzēsti, tādējādi liedzot iespēju iegūt objektīvu informāciju iespējamā pārkāpuma lietā.

Mazumtirdzniecības nozare – iespējamā cenu saskaņošana

KP saņēma privātpersonas iesniegumu par iespējamu karteļa vienošanos mazumtirdzniecības nozarē, tostarp par iespējamu cenu saskaņošanu starp tirgus dalībniekiem. Iesnieguma izpētē KP nekonstatēja pazīmes, kas liecinātu par iespējamu Konkurences likuma 11. pantā noteiktā aizliegtās vienošanās pārkāpumu. Līdz ar to netika konstatēts pamats pārkāpuma izpēti lietas ierosināšanai.

Mēraparāti un to piegāde

KP saņēma uzņēmuma iesniegumu par iespējamu karteļa vienošanos saistībā ar dalību publiskajā iepirkumā. Iesnieguma izpētē KP nekonstatēja pazīmes, kas liecinātu par iespējamu aizliegtu vienošanos starp iepirkuma pretendentiem. Līdz ar to netika konstatēts pamats pārkāpuma izpēti lietas ierosināšanai.

Nekustamā īpašuma apsaimniekošana

KP saņēma privātpersonas iesniegumu par iespējamu Konkurences likuma 11. panta pārkāpumu nekustamā īpašuma apsaimniekošanas jomā. Iesnieguma izpētē KP nekonstatēja pazīmes, kas liecinātu par iespējamu aizliegtu vienošanos starp tirgus dalībniekiem. Līdz ar to netika konstatēts pamats pārkāpuma izpētes lietas ierosināšanai.

Farmaceitisku produktu un medicīnas preču vairumtirdzniecība – mikroorganismu identifikācijas testi

KP saņēma uzņēmuma iesniegumu par iespējamu Konkurences likuma 11. panta pārkāpumu farmaceitisku produktu un medicīnas preču vairumtirdzniecības jomā. Iesniegumā minētie fakti netika atzīti par pietiekamām tiešām vai netiešām pazīmēm, kas veidotu pierādījumu kopumu par iespējamu aizliegtu vienošanos. Tāpat netika konstatētas citas pazīmes, kas dotu pamatu pirmšķietami saskatīt aizliegtas vienošanās pazīmes un lemt par pārkāpuma izpētes lietas ierosināšanu.

Rotaļlietu piegāde

KP saņēma uzņēmuma iesniegumu par iespējamu Konkurences likuma 11. panta pārkāpumu rotaļlietu piegādes jomā. Iesnieguma izpētē KP nekonstatēja pazīmes, kas liecinātu par iespējamu aizliegtu vienošanos starp tirgus dalībniekiem. Līdz ar to netika konstatēts pamats pārkāpuma izpētes lietas ierosināšanai.

Sūdzības par dominējošā stāvokļa ļaunprātīgu izmantošanu

Dzīvojamo māju pārvaldīšana un apsaimniekošana

KP saņēma uzņēmuma iesniegumu par dzīvojamo māju pārvaldīšanas un apsaimniekošanas pakalpojumu sniegšanu, tostarp par karstā ūdens nenodrošināšanu vairākās dzīvojamās mājās un ierobežotām mājās īpašnieku iespējām izvēlēties remontdarbu veicēju un lemt par remontdarbu veikšanu un to izmaksām.

Izvērtējot iesniegumā norādītos apstākļus, KP secināja, ka attiecīgais pakalpojumu sniedzējs neatrodas dominējošā stāvoklī dzīvojamo māju pārvaldīšanas un apsaimniekošanas pakalpojumu tirgū, līdz ar to tā darbības nav vērtējamās Konkurences likuma 13. panta pirmajā daļā noteiktā aizlieguma ietvaros. Vienlaikus informācija nosūtīta zināšanai attiecīgajai pašvaldībai atbilstoši tās kompetencei.

Pasažieru gaisa pārvadājumi

KP saņēma privātpersonas iesniegumu par situāciju pasažieru gaisa pārvadājumu jomā, norādot uz viena pārvadātāja kļūšanu par vienīgo tiešā reisa izpildītāju konkrētā maršrutā un ar to saistītu būtisku cenu pieaugumu.

Izvērtējot iesniegumā norādītos apstākļus, KP secināja, ka attiecīgajā

pakalpojuma tirgū pastāv aizvietojamības iespējas, kas patērētājiem ļauj izvēlēties alternatīvus lidojumus, ņemot vērā cenu, ceļojuma ilgumu, izlidošanas laiku un citus būtiskus kritērijus. Līdz ar to KP neuzskatīja par lietderīgu turpināt situācijas izpēti un pirmšķietami nekonstatēja pamatu Konkurences likuma 13. panta piemērošanai.

Taksometru pakalpojumu tirgus

KP saņēma privātpersonas iesniegumu par iespējamu Konkurences likuma 13. panta pārkāpumu taksometru pakalpojumu tirgū, tostarp par iespējamu dempinga cenu piemērošanu un bonusu sistēmu ieviešanu, sniedzot atlaides pie noteiktiem nosacījumiem.

Izvērtējot iesniegumā norādītos apstākļus, KP secināja, ka konkrētajā tirgū darbojas vairāki pakalpojumu sniedzēji un pastāv iespēja vienlaikus izmantot vairākas mobilās lietotnes pasažieru komercpārvadājumu veikšanai. KP pirmšķietami nekonstatēja, ka kāds no tirgus dalībniekiem atrastos dominējošā stāvoklī, kā arī secināja, ka bonusu sistēmas, kas balstītas uz objektīviem kritērijiem (piemēram, braucienu skaitu vai transportlīdzekļa tehnisko stāvokli), var būt vērstas uz pakalpojuma kvalitātes uzlabošanu un pašas par sevi neliecina par pārkāpumu.

Līdz ar to KP pirmšķietami nesaskatīja pamatu Konkurences likuma 13. panta piemērošanai. Vienlaikus KP informēja, ka turpina nozares uzraudzību kopbraukšanas pakalpojumu tirgū.

Garantijas remonta pakalpojumi

KP saņēma uzņēmuma iesniegumu par iespējamu nekvalitatīvu garantijas remonta pakalpojumu nodrošināšanu. Izvērtējot situāciju, KP secināja, ka attiecīgais pakalpojumu sniedzējs neatrodas dominējošā stāvoklī ne primārajā, ne sekundārajā tirgū, ņemot vērā konkurenci starp dažādu automobiļu ražotājiem un izplatītājiem, kā arī aizvietojamības iespējas garantijas remonta pakalpojumu saņemšanā arī ārpus vienas valsts teritorijas.

KP papildus norādīja, ka pat gadījumos, kad pēcpārdošanas tirgus var būt šaurāk definējams, patērētājiem ir pieejama pietiekama informācija un iespējas pieņemt ekonomiski izsvērtus lēmumus primārajā tirgū, kā arī nepieciešamības gadījumā mainīt transportlīdzekli. Līdz ar to KP pirmšķietami nesaskatīja pamatu Konkurences likuma 13. panta pirmajā daļā noteiktā aizlieguma piemērošanai.

Telekomunikācijas

KP saņēma privātpersonas iesniegumu par iespējamu dominējošā

stāvokļa ļaunprātīgu izmantošanu telekomunikāciju nozarē. Izvērtējot iesniegumā norādītos apstākļus, KP secināja, ka attiecīgais pakalpojumu sniedzējs neatrodas dominējošā stāvoklī ne fiksētā interneta pakalpojumu tirgū, ne televīzijas pakalpojumu tirgū mazumtirdzniecības līmenī Latvijā.

Līdz ar to KP nekonstatēja pamatu Konkurences likuma 13. panta pirmajā daļā noteiktā aizlieguma piemērošanai, un pakalpojumu sniedzējam ir rīcības brīvība noteikt savu pakalpojumu cenas.

Nekustamo īpašumu apsaimniekošana

KP saņēma iesniegumu par iespējamu dominējošā stāvokļa ļaunprātīgu izmantošanu nekustamo īpašumu apsaimniekošanas jomā. Izvērtējot iesniegumā norādītos apstākļus, KP secināja, ka attiecīgais tirgus dalībnieks pirmšķietami neatrodas dominējošā stāvoklī komercīpašumu nomas un apsaimniekošanas tirgū vismaz konkrētās pilsētas teritorijā.

Līdz ar to uz attiecīgo tirgus dalībnieku nav attiecināms Konkurences likuma 13. pantā noteiktais dominējošā stāvokļa ļaunprātīgas izmantošanas aizliegums.

Mobilo lietotņu darbība

KP saņēma privātpersonas iesniegumu par iespējamu dominējošā stāvokļa ļaunprātīgu izmantošanu mobilo lietotņu darbības jomā. Iesniegumā norādītie iebildumi bija saistīti ar lietotņu instalēšanas iespējām no alternatīviem lietotņu veikaliem.

Izvērtējot publiski pieejamo informāciju un regulējuma piemērošanas praksi, KP secināja, ka lietotājiem tehniski ir nodrošināta iespēja uzstādīt lietotnes un lietotņu veikalus arī no trešo pušu avotiem. Līdz ar to KP pirmšķietami nesaskatīja pazīmes, kas liecinātu par Konkurences likuma 13. panta pārkāpumu.

Muzikālo darbu izmantošanas publiskajā izpildījumā pasākumos pārvaldīšana

KP saņēma uzņēmuma iesniegumu par iespējamu dominējošā stāvokļa ļaunprātīgu izmantošanu muzikālo darbu publiskā izpildījuma pārvaldīšanas jomā. Izvērtējot iesniegumā norādītos apstākļus, KP secināja, ka attiecīgā organizācija administratīvo procesu nodrošināšanā izmanto digitālās tehnoloģijas, tostarp satura atpazīšanas risinājumus, kas ir salīdzināmi ar citās valstīs piemēroto praksi un veicina procesu efektivitāti.

KP pirmšķietami nekonstatēja, ka izmantotās administratīvās un digitālās pieejas radītu nepamatotas izmaksas vai būtu uzskatāmas par neefektīvām. Līdz ar to KP nesaskatīja pazīmes, kas liecinātu par Konkurences likuma 13. panta pārkāpumu.

Pasažieru komercpārvadājumu ar taksometru/vieglo automobili platformas nodrošināšana

KP saņēma uzņēmuma iesniegumu par iespējamu dominējošā stāvokļa ļaunprātīgu izmantošanu pasažieru komercpārvadājumu platformu darbības jomā, tostarp saistībā ar sistēmas darbības kļūdām un vienpusējām cenu un norēķinu nosacījumu izmaiņām.

Izvērtējot iesniegumā norādīto informāciju, KP pirmšķietami nekonstatēja pazīmes, kas liecinātu par Konkurences likuma 13. panta pārkāpumu. KP norādīja, ka platformas un pārvadātāju savstarpējās attiecības tiek regulētas ar līguma noteikumiem, tostarp paredzot dinamiskā tarifa piemērošanu atkarībā no pieprasījuma, piedāvājuma un citiem objektīviem faktoriem, kurus pārvadātājs akceptē, pievienojoties platformai.

Iesniegumi par konkurences neitralitātes pārkāpumiem

Ozolu kūdras purva nomas termiņa nepagarināšana

KP sniedza papildu skaidrojumu Kuldīgas novada pašvaldībai saistībā ar Ozolu kūdras purva nomas līguma termiņa nepagarināšanu uzņēmumam.

KP secināja, ka starp pusēm pastāv no nomas līguma izrietošas civiltiesiskās attiecības, un iespējamie strīdi ir risināmi civilprocesa kārtībā.

Procedurāli pārkāpumi pašvaldības telpu iznomāšanā

KP izvērtēja Dienvidkurzemes novada pašvaldības rīcību saistībā ar pašvaldības telpu iznomāšanu valsts kapitālsabiedrībai. Izvērtējumā tika ņemti vērā iesniegumā norādītie apstākļi, kā arī no pašvaldības papildus iegūtā informācija.

Ņemot vērā minēto, KP secināja, ka, lai gan pašvaldības rīcība pirmšķietami neatbilda normatīvā regulējuma prasībām, tā bija saistāma ar mērķi nodrošināt klātienēs pakalpojumu pieejamību attiecīgajā teritorijā. Vienlaikus KP nekonstatēja, ka pašvaldības rīcības rezultātā būtu radīta negatīva ietekme uz konkurenci.

Sabiedriskā transporta pakalpojumu sniegšana

KP izvērtēja situāciju saistībā ar sabiedriskā transporta pakalpojumu sniegšanu Valmieras novada pašvaldībā, izvērtējot SIA "Liepājas autobusu parks" iesniegumu par publiskā iepirkuma rīkošanas iespējamu novilcināšanu pašvaldības kapitālsabiedrības interesēs. Izvērtējuma gaitā KP konstatēja, ka konkrētajā gadījumā bija skartas būtiskas sabiedrības intereses.

KP veica pārrunas ar Valmieras novada pašvaldību, kuru rezultātā pašvaldība apņēmas veikt pasākumus, lai turpmāk nodrošinātu savlaicīgu publisko iepirkumu sagatavošanu un rīkošanu, ievērojot konkurences neitralitātes principu.

Dzīvojamo māju pārvaldīšana un apsaimniekošana

KP izvērtēja SIA "Nensi" iesniegumu par Jelgavas nekustamo īpašumu pārvaldes rīcību dzīvojamo māju pārvaldīšanas un apsaimniekošanas jomā, norādot uz iespējami necaurspīdīgu pakalpojumu sniedzēju izvēles procesu.

Izvērtējumā KP vērta uzmanību uz konkurences neitralitātes principa ievērošanas nozīmi un aicināja nodrošināt pakalpojumu sniedzēju izvēles procesa caurspīdīgumu, kā arī informēt dzīvojamo māju iedzīvotājus par kritērijiem un kārtību, kādā tiek izvēlēti pakalpojumu sniedzēji. KP norādīja uz nepieciešamību ievērot Konkurences likuma 14.¹ panta prasības.

Būvniecība

KP izvērtēja Lidl Latvija SIA iesniegumu par Rīgas valstspilsētas pašvaldības rīcību būvniecības jomā, norādot uz atšķirīgu prasību piemērošanu konkurējošu būvniecības projektu īstenošanai.

Izvērtējumā KP sniedza vēstuli Lidl Latvija SIA un Ekonomikas ministrijai, aicinot apsvērt nepieciešamību veikt grozījumus normatīvajos aktos, lai nodrošinātu vienlīdzīgu un konkurences neitralitātes principam atbilstošu regulējuma piemērošanu.

Telekomunikācijas

KP izvērtēja SIA "Bite Latvija" iesniegumu par Rīgas valstspilsētas pašvaldības rīcību telekomunikāciju jomā, norādot uz iepirkuma prasību definēšanu tādā veidā, kas varētu radīt priekšrocības esošajam līgumpartnerim.

Izvērtējumā KP nesaskatīja nepieciešamību ierosināt lietu pret publisku personu. Vienlaikus KP nosūtīja Rīgas valstspilsētas pašvaldībai advokācijas vēstuli, vēršot uzmanību uz konkurences veicināšanas nepieciešamību turpmākajos iepirkumos, kā arī lūdza sniegt KP informāciju par veiktajām darbībām šajā sakarā.

Iesniegumi par vairākiem konkurences tiesību pārkāpumiem

Mazumtirdzniecība nespecializētajos veikalos

KP saņēma privātpersonas iesniegumu par iespējamu konkurences tiesību pārkāpumu mazumtirdzniecības nozarē, tostarp par iespējamu aizliegtu vienošanos un dominējošā stāvokļa ļaunprātīgu izmantošanu, norādot uz atšķirīgām cenu piemērošanas praksēm dažādu valstu mazumtirdzniecības tīklos.

Izvērtējot iesniegumā norādītos apstākļus, KP, pamatojoties uz Konkurences likuma 8. pantā noteikto, nekonstatēja pietiekamu pamatu lietas ierosināšanai par konkurences tiesību pārkāpumu atbilstoši Konkurences likuma 11. vai 13. pantā minētajām konkurenci ierobežojošām darbībām.

Jumta segumi

KP saņēma uzņēmuma iesniegumu par iespējamu konkurences tiesību pārkāpumu jumta segumu tirgū, tostarp par iespējamu Konkurences likuma 11.pantā noteiktā vienošanās aizlieguma un 13.pantā noteiktā dominējošā stāvokļa ļaunprātīgas izmantošanas pārkāpumu.

Izvērtējot iesniegumā norādītos apstākļus, KP pirmšķietami secināja, ka attiecīgais tirgus dalībnieks neatrodas dominējošā stāvoklī augstas veiktspējas profilēto tērauda jumta segumu ar cinka pārklājumu tirgū Latvijā. Vienlaikus KP norādīja, ka arī gadījumā, ja dominējošais stāvoklis pastāvētu, pirmšķietami netika konstatētas pazīmes, kas liecinātu par tā ļaunprātīgu izmantošanu Konkurences likuma 13.panta izpratnē.

Tāpat KP nekonstatēja pazīmes, kas liecinātu par iespējamu Konkurences likuma 11.pantā noteiktā vienošanās aizlieguma pārkāpumu. Līdz ar to netika konstatēts pamats pārkāpuma izpētes lietas ierosināšanai.

Estētiskā medicīna

KP saņēma asociācijas iesniegumu par iespējamu Konkurences likuma 11.pantā noteiktā aizliegtās vienošanās aizlieguma un 13.pantā noteiktā dominējošā stāvokļa ļaunprātīgas izmantošanas pārkāpumu estētiskās medicīnas jomā.

Izvērtējot iesniegumā norādītos apstākļus, KP secināja, ka nozare ir plaši regulēta un Ārstniecības likumā ir noteikts pienākums Latvijas Ārstu biedrībai veikt ārstniecības personu sertifikāciju. Līdz ar to KP konstatēja, ka iesniegumā atspoguļotā problemātika ir saistīta ar nozari raksturojošām regulatīvām darbībām, un pirmšķietami nesaskatīja pamatu Konkurences likuma 11. vai 13.panta piemērošanai.

Savukārt jautājumi par alternatīvu sertifikācijas iespēju nodrošināšanu, tostarp starptautisku kursu un sertifikātu atzīšanu, KP ieskatā, neietilpst KP kompetencē.